

KEMENTERIAN PELANCONGAN DAN
KEBUDAYAAN MALAYSIA

DATA SEKTOR KEBUDAYAAN 2019-2021

Cetakan 2022

HAK CIPTA TERPELIHARA
KEMENTERIAN PELANCONGAN, SENI DAN BUDAYA

Tidak dibenarkan setiap bahagian daripada penerbitan ini diterbitkan semula atau dipindahkan dalam apa jua bentuk dan dengan apa cara sama ada secara elektronik, fotokopi, mekanik, rakaman atau cara lain tanpa mendapat keizinan bertulis daripada penerbit.

Disusun & diterbitkan oleh
Bahagian Dasar Kebudayaan
Kementerian Pelancongan, Seni dan budaya
Aras 4, No.2, Menara 1,
Jalan P5/6, Presint 5
62200 Putrajaya

Dicetak oleh:
FMME SERVICES (002238697-A)
31-3, Block 1D, Jalan Wangsa Delima 12
D'Wangsa Wangsa Maju
W.P. Kuala Lumpur
53300 Kuala Lumpur
Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur, Malaysia

Pihak penerbit berusaha memastikan ketepatan maklumat di dalam buku ini ketika diterbitkan. Namun tiada jaminan diperakukan bahawa segala maklumat yang terkandung adalah lengkap dan tepat. Penerbit tidak bertanggungjawab atas apa-apa risiko dan liabiliti yang berlaku atas penggunaan maklumat yang disalurkan secara langsung dan tidak langsung.

KANDUNGAN

Dasar Kebudayaan Negara	i
Misi Dan Objektif	ii
Pengenalan	iii
Prestasi Pendapatan Sektor Kebudayaan 2019, 2020 & 2021	1
• Prestasi Pendapatan Sektor Kebudayaan	2
• Perincian Hasil Pendapatan Berdasarkan Kluster	3
• Perincian Hasil Pendapatan Jabatan / Agensi	4-7
• Pencapaian Hasil Jualan Usahawan Kraf Bumiputera	8
• Hasil Jualan Kraf Mengikut Bidang Tahun 2019, 2020 & 2021	9
• Hasil jualan Karya Seni	9
• Nilai Liputan Media	10
Penggalakkan dan Penyemarakan Sektor Kebudayaan	11
• Sorotan Pencapaian Program / Aktiviti tahun 2021	12-19
• Data Khalayak Fizikal bagi Sektor Kebudayaan	20
• Perincian Data Khalayak Berdasarkan Kategori Tarikan Kebudayaan	21
• Perincian Data Khalayak Berdasarkan Senarai Tarikan Kebudayaan	22-28
• Statistik Khalayak Maya Sektor Kebudayaan	29
• Statistik Kerjasama Dalam Negara dan Antarabangsa Jabatan / Agensi tahun 2019, 2020 & 2021	30
• Penglibatan dan Kerjasama Antarabangsa Bahagian Hubungan Antarabangsa Kebudayaan	30
Bantuan dan Insentif di bawah Sektor Kebudayaan	32
• Rumusan Bantuan kepada Penggiat Seni Budaya dan Badan Bukan Kerajaan (BBK)	33
• Perincian Bantuan kepada Badan Bukan Kerajaan (BBK) tahun 2019, 2020 & 2021	34
• Perincian Statistik Penerimaan Tabung Kebajikan Penggiat Seni (TKPS) tahun 2019, 2020 & 2021	35-36
• Insentif Potongan Cukai Penajaan Aktiviti Kesenian, Kebudayaan dan Warisan di bawah Subseksyen 34(6)(k), Akta Cukai Pendapatan 1967	37
• Statistik Penerimaan Potongan Cukai di Bawah Subseksyen 34(6)(k), Akta Cukai Pendapatan 1967 Mengikut Bidang Tahun 2019, 2020 & 2021	37
• Dana Pembelian Terus Buku daripada Penulis Tempatan di bawah Perpustakaan Negara Malaysia	38
Pemeliharaan dan Pemuliharaan Warisan Budaya	39
• Perincian Penarafan Warisan Tahun 2020 & 2021	40
• Pemeliharaan dan Pemuliharaan Bahan / Koleksi Kebudayaan	41
• Perolehan Bahan / Koleksi Kebudayaan	42-43
• Koleksi Bahan Didigitalkan Bagi Tahun 2021	44
• Data Kumulatif Butiran Daftar Warisan, Koleksi Muzium, Seni Visual serta Bahan Arkib dan Perpustakaan sehingga tahun 2021	44
• Perincian Kumulatif Daftar Warisan Kebangsaan, Koleksi Muzium, Seni Visual serta Bahan Arkib dan Perpustakaan Mengikut Kategori Sehingga tahun 2021	45-46

Peningkatan dan Penguukuhan Modal Insan	47
• Bilangan Keseluruhan Usahawan Kraf dan Tenaga Kerja Yang Berdaftar Dengan Kraftangan Malaysia	48
• Statistik Program Satu Daerah Satu Industri (SDSI) Produk Kraf	49
• Bilangan Penghasilan Rekaan dan Produk Baharu Kraf	50
• Data Kemasukan Pelajar Baharu dan Graduan Institusi Pendidikan di bawah Sektor Kebudayaan	51-52
• Statistik Penglibatan Pelajar / Peserta Program Bimbingan Seni Budaya (PBSB) JKKN	53
• Statistik Penglibatan Pelajar PERMATA Seni (GENIUS Seni) JKKN dan Istana Budaya	53
• Program / Aktiviti Galakan Membaca Perpustakaan Negara Malaysia	54
• Keahlian Perpustakaan Negara Malaysia	54
• Penggunaan Bahan Perpustakaan Negara Malaysia (Bahan Dipinjam dan Bahan Dirujuk)	54
• Statistik Penyelidik Berdaftar dan Penggunaan Bahan Rujukan Arkib	55
 Pengurusan Rekod Awam	 56
• Pelantikan Pegawai Rekod Jabatan (PRJ) dan Penolong Pegawai Rekod Jabatan (PTRJ)	57
• Khidmat Nasihat dan Konsultasi Pengurusan Rekod	58
• Pembangunan Klasifikasi Fail (KF) Pejabat Awam	58
• Pembangunan Jadual Pelupusan Rekod (JPR) Pejabat Awam	59
• Program Pelupusan Rekod	59
 PENERBITAN	 60
• Statistik Penerbitan Jabatan / Agensi Sektor Kebudayaan	61
• Statistik Permohonan ISBN dan ISSN	62
 Bahagian / Jabatan / Agensi Sektor Kebudayaan Kementerian Pelancongan, Seni dan Budaya	 63

DASAR KEBUDAYAAN NEGARA (DAKEN)

Visi

PENERAJU GAGASAN BUDAYA NILAI TINGGI DALAM PEMBENTUKAN NEGARA BANGSA

Dasar Kebudayaan Negara ini menjadi panduan dalam melaksanakan pelbagai agenda rancangan pembangunan budaya di semua peringkat bagi menjamin pembentukan negara bangsa yang maju dengan pengamalan budaya nilai tinggi secara menyeluruh.

Misi

MEMPRAKARSAKAN PERADABAN BANGSA DAN KETAMADUNAN NEGARA DALAM MENCAPAI KEMAKMURAN BERSAMA

Dasar Kebudayaan Negara ini menjadi mekanisme untuk mewujudkan bangsa Malaysia yang mengamalkan budaya nilai tinggi dan mengukuhkan keharmonian dalam kalangan rakyat yang meletakkan pencapaiannya tinggi berteraskan tatasusila, tatacara dan tahap keintelektualan. Dasar ini juga mengangkat kelestarian dan pemeraksanaan budaya melalui sains dan teknologi bagi memberi nilai tambah dalam pembangunan sosioekonomi negara.

TERAS

DAKEN membariskan tujuh (7) teras utama yang didukung oleh tiga (3) elemen penting iaitu Institusi Raja-Raja Melayu sebagai lambang negara, bahasa Melayu sebagai bahasa kebangsaan dan agama Islam sebagai agama rasmi.

VISI, MISI DAN OBJEKTIF

KEMENTERIAN PELANCONGAN, SENI DAN BUDAYA MALAYSIA

Visi • Malaysia - Destinasi Lestari Kaya Budaya

Misi • Memperkasakan Esosistem Industri Pelancongan dan Kebudayaan Yang Inklusif

Objektif

- Memperkasa produk/program pelancongan dan kebudayaan ke arah mengukuhkan jati diri bangsa.
- Meningkatkan sinergi dan kerjasama antara penggiat sektor pelancongan dan kebudayaan untuk menjadikan Malaysia sebagai sebuah destinasi pilihan.
- Mempromosikan keunikan seni, budaya dan warisan Malaysia serta produk-produk pelancongan sebagai pemangkin utama pertumbuhan sektor pelancongan dan kebudayaan negara.
- Menyediakan modal insan yang berilmu, berkemahiran, kreatif dan inovatif dalam sektor pelancongan dan kebudayaan.

PENGENALAN

Kebudayaan merupakan salah satu elemen penting dalam pembentukan keperibadian bangsa, identiti negara dan asas utama kepada tamadun. Ia bermula dengan kegiatan pembinaan modal insan yang holistik, sempurna dengan penggemblengan institusi sosial, pendidikan serta wahana dan wadah kebudayaan, kesenian dan warisan bangsa itu sendiri. Kerajaan dan rakyat perlu merancang dan melaksanakan program yang berkaitan budaya, seni dan warisan dalam usaha meningkatkan kefahaman serta kesedaran rakyat untuk memelihara dan mempertahankan warisan negara. Bagi memastikan usaha tersebut dilaksanakan, Sektor Kebudayaan di Kementerian Pelancongan, Seni dan Budaya (MOTAC) bertanggungjawab memacu dan memajukan aktiviti seni, budaya dan warisan seiring dengan pembangunan sosio-ekonomi negara.

Buku Data (**Fast Facts**) Sektor Kebudayaan ini bertujuan menghimpunkan maklumat dan statistik ringkas pencapaian sektor ini dalam menyumbang kepada pembangunan sosio-ekonomi dan memartabatkan seni, budaya dan warisan negara. Data dikumpulkan secara bersepadu menerusi Bahagian/Jabatan/Agensi di bawah Sektor Kebudayaan MOTAC yang terdiri daripada:

 Bahagian Dasar Kebudayaan, MOTAC	 Bahagian Hubungan Antarabangsa, Kebudayaan, MOTAC	 Bahagian Pengurusan Acara MOTAC	 Jabatan Kebudayaan dan Kesenian Negara (JKKN)
 Arkib Negara Malaysia (ANM)	 Perpustakaan Negara Malaysia (PNM)	 Jabatan Warisan Negara (JWN)	 Jabatan Muzium Malaysia (JMM)
 Perbadanan Kemajuan Kraftangan Malaysia	 Istana Budaya (IB)	 Lembaga Pembangunan Seni Visual Negara (LPSVN)	 Akademi Seni Budaya dan Warisan Kebangsaan (ASWARA)

Buku ini diharapkan menjadi sumber rujukan yang pantas dan mudah bagi Kementerian ini serta pihak berkepentingan dalam industri seni, budaya dan warisan dalam memahami dan menilai usaha dan program yang telah dilaksanakan.

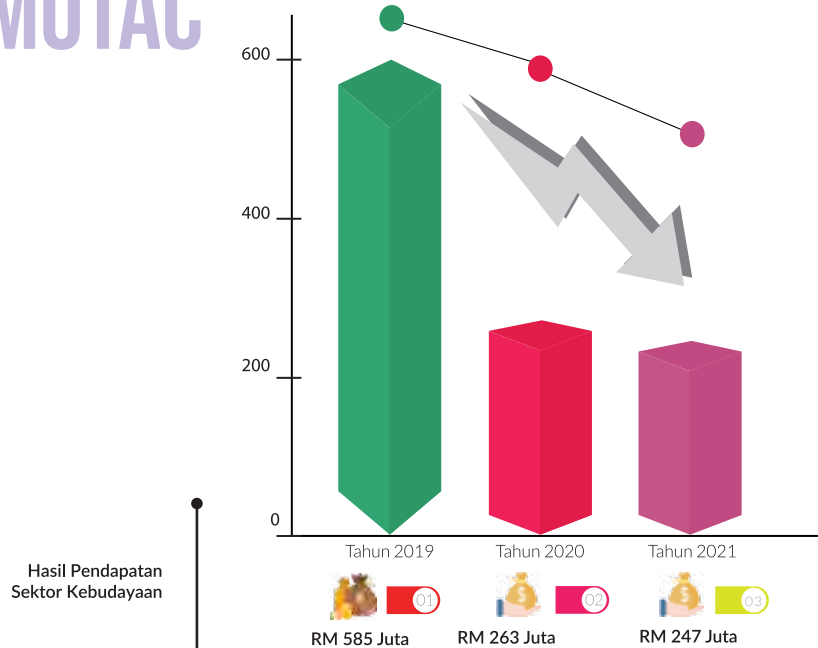

**PRESTASI PENDAPATAN
SEKTOR KEBUDAYAAN
2019 - 2021**

PRESTASI PENDAPATAN SEKTOR KEBUDAYAAN

MOTAC

Fast Fact:

Penurunan sebanyak 46.5% pada tahun 2020 diakibatkan oleh kesan pandemik global wabak Covid-19 dimana Kerajaan telah melaksanakan arahan PKP di seluruh negara. Arahan tersebut antara lain telah menyekat pergerakan keluar daerah dan penutupan premis-premis pelancongan.

Prestasi Pendapatan Sektor Kebudayaan 2019, 2020, 2021

TAHUN	2019 (JUTA)	2020 (JUTA)	2021 (JUTA)
 SENI BUDAYA (KRAF/SENI VISUAL)	RM 547,955,835	RM 255,068,436	RM 241,450,672
 SENI BUDAYA (SENI PERSEMBAHAN)	RM 28,721,106	RM 4,816,837	RM 2,405,049
 WARISAN BUDAYA	RM 4,093,208	RM 1,521,797	RM 784,080
 LAIN-LAIN	RM 4,659,012	RM 1,177,460	RM 2,523,300
JUMLAH (RM)	RM 585,429,161	RM 262,584,530	RM 247,163,101

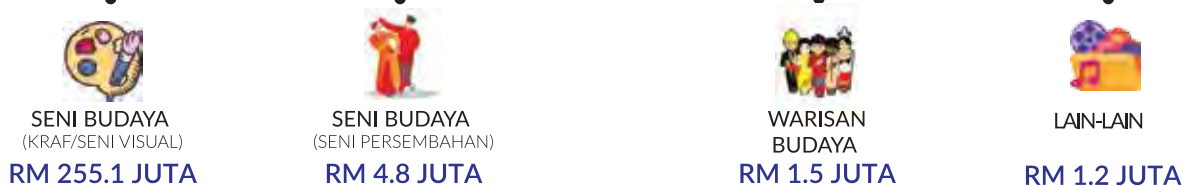
Perincian Hasil Pendapatan Berdasarkan Kluster

2019 RM 585.4 Juta

- *Jualan kraf ,seni visual, seni persembahan dan warisan budaya*
- *Perbezaan hasil pendapatan pada tahun 2019 dengan 2020 disebabkan pandemik COVID-19*

2020 RM 262.6 Juta

2021 RM 247.2 Juta

Perincian Hasil Pendapatan Jabatan / Agensi

SENI BUDAYA (KRAF/SENI VISUAL)

BHG/JAB/AGENSI	Perkara	2019	2020	2021
	NILAI JUALAN KRAF			
	i Domestik	476,715,609.00	217,426,529.90	186,718,867.66
	ii Eksport	43,027,452.00	15,891,604.46	10,938,570.39
	SEWAAN	429,037.00	185,556.25	61,062.95
	PENERBITAN	94.00	3,161.40	575.31
	LAIN-LAIN	-	-	-
	Jumlah (RM)	520,172,192.00	233,506,852.01	197,719,076.31

BHG/JAB/AGENSI	Perkara	2019	2020	2021
	KHIDMAT KONSERVASI / REPRODUKSI /KOLEKSI DAN REPRODUKSI IMEJ	5,100.00	3,900.00	2,100.00
	JUALAN BERMUSIM	-	-	-
	JUALAN PUSAT KREATIF	5,925.00	-	-
	JUALAN <i>MERCHANDISING</i> (PENERBITAN, CENDERAMATA, DLL)	69,318.00	27,787.50	30,085.10
	SEWAAN RUANG	64,440.00	94,885.00	91,400.00
	LAIN-LAIN	27,638,860	21,435,011.10	43,608,010.66
	Jumlah (RM)	27,783,643	21,561,583.60	43,731,595.76

**SENI BUDAYA
(SENI PERSEMBAHAN)**

BHG/JAB/AGENSI	Perkara	2019	2020	2021
	KUTIPAN TIKET PERSEMBAHAN (PRODUKSI LUAR DAN IB)	19,221,798.00	897,124.00	128,156.00
	SEWAAN RUANG	445,250.00	125,250.00	14,950.00
	PENERBITAN	-	1,120.00	320.00
	LAIN-LAIN (PENAJAAN PROGRAM IB)	822,000.00	193,300.00	32,700.00
	Jumlah (RM)	20,489,048.00	1,216,794.00	176,126.00

BHG/JAB/AGENSI	Perkara	2019	2020	2021
	YURAN PENGAJIAN	2,244,404.00	2,427,321.05	1,396,632.41
	SEWAAN RUANG	398,885.00	95,108.00	122,785.00
	PENERBITAN	2,905.00	1,774.00	1,136.50
	LAIN-LAIN	194,667.00	71,573.89	14,584.21
	Jumlah (RM)	2,840,861.00	2,595,776.94	1,535,138.12

BHG/JAB/AGENSI	Perkara	2019	2020	2021
	PROGRAM / ACARA	5,116,656.00	982,906.75	672,344.10
	SEWAAN RUANG (KOMPLEKS JKKN)	232,662.00	17,265.00	10,770.00
	PENERBITAN	41,879.00	4,094.60	10,671.10
	Jumlah (RM)	5,391,197.00	1,004,266.35	693,785.20

WARISAN BUDAYA

BHG/JAB/AGENSI	Perkara	2019	2020	2021
	MUZIUM NEGARA	1,166,752.00	297,318.00	104,412.00
	MUZIUM DIRAJA	678,227.00	121,711.00	8,916.00
	MUZIUM SUNGAI LEMBING	84,409.00	21,457.00	19,770.00
	MUZIUM PERAK	166,447.00	57,468.00	46,922.00
	GALERIA PERDANA	570,074.00	88,001.00	4,340.00
	MUZIUM TEKSTIL NEGARA	58,276.00	31,765.00	2,244.00
	MUZIUM SENI BINA MALAYSIA	7,584.00	6,062.00	2,948.00
	PINJAMAN KOLEKSI	2,250.00	3,850.00	-
	SEWAAN RUANG / BANGUNAN	923,870.00	331,350.00	225,700.00
	PENERBITAN	50,999.00	22,913.10	34,053.30
	LAIN-LAIN	115,594.00	51,845.84	141,750.57
	Jumlah (RM)	3,824,482.00	1,033,740.94	591,055.87
BHG/JAB/AGENSI	Perkara	2019	2020	2021
	SEWAAN RUANG	5,600.00	-	1,600.00
	SEWAAN LAIN	17,715.00	1,600.00	975.00
	PENERBITAN	60.00	4,302.87	5,111.60
	LAIN-LAIN	-	-	85,210.48
		Jumlah (RM)	23,375.00	296,498.58
BHG/JAB/AGENSI	Perkara	2019	2020	2021
	SEWAAN RUANG	-	-	-
	SEWAAN LAIN	95,838.00	21,194.12	6,200.00
	PENERBITAN	11,712.00	29,990.39	24,502.05
	JUALAN BAJU BATIK	-	2,855.00	5,371.00
	LAIN-LAIN	137,801.00	137,517.95	64,054.43
		Jumlah (RM)	245,351.00	191,557.46

• LAIN-LAIN HASIL PENDAPATAN

- JMM - Termasuk yuran kursus & aktiviti serta sumbangan
- ARKIB - Caj, denda & bayaran perkhidmatan
- PNM - Yuran kursus/denda/bayaran balik elaun kakitangan, jualan barang cetak & akaun amanah

LAIN-LAIN

BHG/JAB/AGENSI	Perkara	2019	2020	2021
MAJLIS RUMAH TERBUKA MALAYSIA (MRTM)	PEMBEKAL	3,990,532.00	940,165.00	1,093,800.00
	PENGGIAT	668,480.00	237,295.20	508,000.00
MINGGU BUDAYA MALAYSIA	PEMBEKAL	-	-	903,500.00
	PENGGIAT	-	-	18,000.00
	Jumlah (RM)	4,659,012.00	1,177,460.20	2,523,300.00

JUMLAH KESELURUHAN

585,429,161.00

262,584,530.08

247,163,101.82

- Data pendapatan MRTM merupakan hasil pembekal dan penggiat yang terlibat menjayakan keseluruhan acara MRTM. Data ini diambil kira sebagai pulangan secara tidak langsung dalam konteks *marquee event* kebudayaan yang diselenggarakan oleh Bahagian Pengurusan Acara MOTAC.
- Jenis Pembekal Majlis Rumah Terbuka Malaysia:
  1. Penyediaan Tempat & Teknikal
  2. Pengangkutan
  3. Penginapan
  4. Hiasan & Keceriaan
  5. Makanan
  6. Penyelenggaraan & Kebersihan
  7. Percetakan & Penerbitan
  8. Bunga Api
- Penggiat adalah individu atau sekelompok individu /badan/pertubuhan yang melaksanakan aktiviti menggunakan bakat, kemahiran dan kepakaran mengikut bidang masing-masing.

Perincian Hasil Jualan Usahawan Kraf Bumiputera

Jumlah pendapatan usahawan kraftangan Bumiputera daripada keseluruhan pendapatan tahunan Kraftangan

Jumlah pendapatan eksport usahawan kraftangan Bumiputera ke luar negara daripada keseluruhan pendapatan tahunan eksport kraftangan ke luar negara

2019

RM427.8 juta

2020

RM198.0 juta

2021

RM173.2 juta

2019

RM4.8 juta

2020

RM2.9 juta

2021

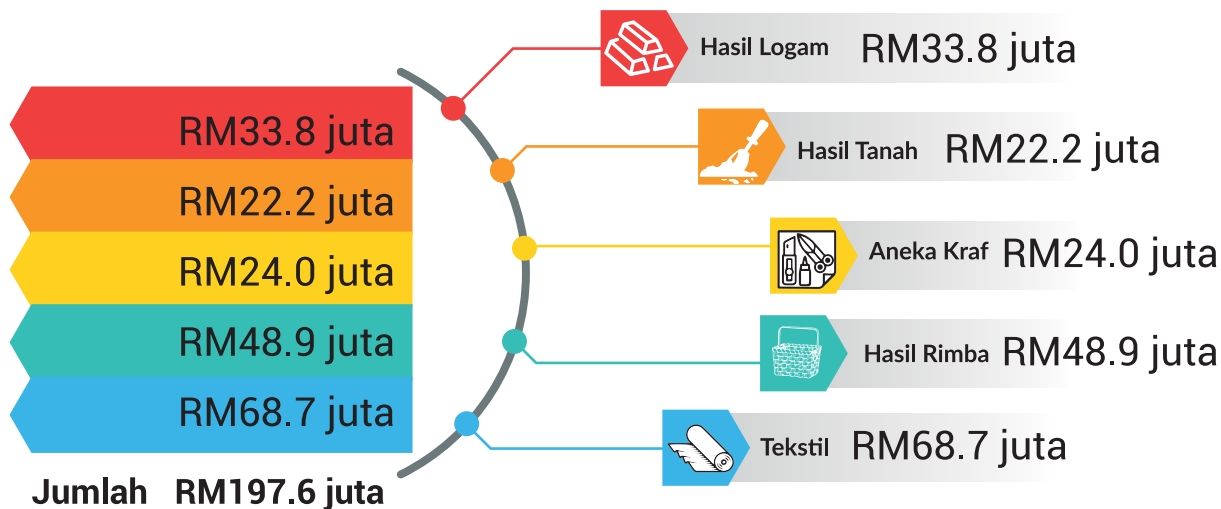
RM1.9 juta

Institut Kraf Negara menghasilkan seramai 23 orang lepasan graduan yang berkemahiran tinggi (Usahawan Batik, Tenunan, Logam, Kayu, Rotan, Seramik) dengan pendapatan tahunan sebanyak RM3.4 juta pada tahun 2021

Hasil Jualan Kraf Mengikut Bidang Tahun 2021

Hasil Jualan Karya Seni

Tahun	Art Expo (swasta)	Rumah Lelong	Lain - Lain
2019	RM17.1 juta	RM18.3 juta	RM0.006 juta
2020	Tidak Dianjurkan	RM11.7 juta	-
2021	Tidak Dianjurkan	RM11.63 juta	RM11,184.00
Jumlah	2019	2020	2021
	RM35.406 juta	RM11.7 juta	RM11.64 juta

Nilai Liputan Media (*Media Value*) Sektor Kebudayaan

	TAHUN 2019	TAHUN 2020	TAHUN 2021
 Bahagian Pengurusan Acara MOTAC	RM 2,016,950.00	RM 70,000.00	RM 185,000.00
 ARKIB NEGARA MALAYSIA	RM 2,287,300.00	RM 76,993,300.00	RM 76,671,200.00
 JABATAN MUZIUM NEGARA	RM 7,000,000.00	RM 2,100,000.00	RM 1,200,000.00
 ASWARA	RM 2,028,285.00	RM 3,000,000.00	RM 2,566,000.00
 JABATAN KEBUDAYAAN DAN KESENIAN NEGARA	RM 19,064,678.00	RM 7,006,614.66	RM 70,650,840.70
 KRAFTANGAN	RM 8,771,640.00	RM 10,272,246.00	RM 252,211,654.52
 JABATAN WARISAN NEGARA	RM 398,000.00	RM 325,000.00	RM 4,652,333.00
 ISTANA BUDAYA	RM 29,165,449.00	RM 11,774,358.00	RM 7,598,778.00
 PERPUSTAKAAN NEGARA MALAYSIA	-	-	RM 18,728.00
 LEMBAGA PEMBANGUNAN SENI VISUAL NEGARA	RM 42,840,196.00	RM 16,304,358.06	RM 62,764,691.04
JUMLAH KESELURUHAN NILAI MEDIA TAHUN 2019	RM113,572,498.00		
JUMLAH KESELURUHAN NILAI MEDIA TAHUN 2020	RM127,845,876.72		
JUMLAH KESELURUHAN NILAI MEDIA TAHUN 2021	RM478,519,225.26		

• Nilai Liputan Media (*Media Value*) - Anggaran nilai pengiklanan (*Advertising Value Equivalency*) bagi penajaan promosi/hebahan melalui artikel/teks/gambar/wawancara/dll yang disiarkan di media cetak dan media elektronik (TV/Radio/Surat Khabar) untuk program/aktiviti Jabatan/Agensi. Penambahan data *Media Value* oleh Arkib Negara Malaysia berbanding kompilasi Data Sektor Kebudayaan yang telah diterbitkan sebelum ini.

**PENGGALAKAN &
PENYEMARAKAN
SEKTOR KEBUDAYAAN**

BAHAGIAN DASAR KEBUDAYAAN, MOTAC

Majlis Pelancaran Dasar Kebudayaan Negara (DAKEN)

- 26 Oktober 2021
- Panggung Sari, Kompleks Kraf Kuala Lumpur

Majlis pelancaran DAKEN telah disempurnakan oleh Datuk Seri Ismail Sabri Yaakob, Perdana Menteri dan turut dihadiri oleh Menteri MOTAC, YBhg. Dato' Sri Hajah Nancy Shukri, Timbalan Menteri MOTAC YBhg. Datuk Seri Dr. Santhara Kumar dan Ketua Setiausaha MOTAC YBhg. Datuk Wira Dr. Noor Zari Hamat.

DAKEN akan dijadikan panduan dan rujukan dalam merencana segenap pembangunan seni, budaya dan warisan negara dengan visi menjadikan Malaysia sebuah Negara Maju Rakyat Berbudaya. Inisiatif menggubal DAKEN 2021 juga seiring dengan usaha menjadikan sektor seni, budaya dan warisan negara sebagai pemangkin sosioekonomi Keluarga Malaysia.

DAKEN memiliki tujuh (7) teras utama iaitu Budaya Nilai Tinggi, Keharmonian Masyarakat, Pemeliharaan dan Pemuliharaan Warisan Budaya, Pembangunan dan Pengembangan Budaya, Pemerkasaan Budaya, Penjanaaan Ekonomi Kebudayaan dan Kecemerlangan Budaya dilengkapi 39 strategi dan 95 pelan tindakan yang akan disemak sepanjang lima (5) tahun tempoh pelaksanaannya.

BAHAGIAN PENGURUSAN ACARA, MOTAC

Sambutan Rumah Terbuka Malaysia Tahun Baharu Cina 2021

- 26 Februari 2021
- Secara dalam Talian

Program ini buat pertama kalinya telah diadakan secara maya iaitu melalui Saluran TV 1, Radio Televisyen Malaysia (RTM) dan media sosial Facebook MOTAC, Rakaman SRTM-TBC 2021 ini telah disiarkan pada 12 Februari 2021 dari jam 9.00 malam hingga 10.00 malam secara serentak.

Jumlah tontonan semasa siaran langsung adalah berjumlah 252 tontonan (*time per seconds*). Jumlah komen (langsung adalah sebanyak 300 komen). Sementara perkongsian capaian adalah 432 perkongsian. Purata umur penonton adalah antara 25 tahun hingga 44 tahun dari interaksi secara langsung pula adalah 2,618 interaksi.

Majlis Rumah Terbuka Malaysia 2021 : Deepavali

- 13 November 2021
- Pusat Pelancongan Malaysia (MaTIC)

Majlis ini merupakan acara rasmi kerajaan yang pertama kali diadakan secara fizikal dan mengikuti SOP MKN yang sedang berkuatkuasa. Majlis ini telah disempurnakan oleh YAB Perdana Menteri yang juga merupakan inisiatif dan acara tahunan MOTAC bertujuan untuk mempromosikan kebudayaan dan mengukuhkan perpaduan kaum. Pelbagai aktiviti menarik seperti demonstrasi masakan masyarakat India, kraf seramik, pakej Cuti-Cuti Malaysia, pameran kolam dan pelbagai aktiviti-aktiviti lain/ Kehadiran khalayak pada majlis tersebut dianggarkan sebanyak 3,000 pengunjung yang bermula dari jam 10.00 pagi sehingga jam 11.30 malam.

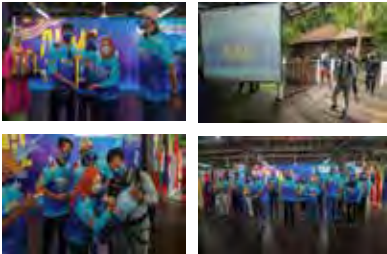

BAHAGIAN HUBUNGAN ANTARABANGSA KEBUDAYAAN, MOTAC

The 1st ASEAN Underwater Mini Landmark (AUMIL)

- 8 November 2021
- Pulau Bidong, Terengganu

Sebuah produk Pelancongan Budaya yang baharu sebagai Pameran Warisan Bawah Laut ASEAN yang pertama di Malaysia dan juga di ASEAN yang dilancarkan oleh YB Menteri Pelancongan, Seni dan Budaya Malaysia di Pulau Bidong, Terengganu pada 8 November 2021 sempena penganjuran program ASEAN *Seminar on Preservation and Protection of the Underwater Cultural Heritage 2021*. Duta Besar dan Perwakilan negara-negara ASEAN di Malaysia turut menghadiri majlis perasmian program tersebut di Pulau Bidong. Sebanyak 11 monumen mercu tanda dari setiap negara ASEAN telah dibina dan diletakkan di dasar laut pada kedalaman 10-15 meter di Pulau Bidong, Terengganu.

Pengisytiharan Kuching sebagai Bandar Raya Kreatif di peringkat Pertubuhan Pendidikan, Sains dan Kebudayaan Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu (UNESCO) di bawah Kategori Gastronomi

Pengisytiharan Kuching sebagai Bandar Raya Kreatif di peringkat Pertubuhan Pendidikan, Sains dan Kebudayaan Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu (UNESCO) di bawah kategori gastronomi, membuktikan komitmen berterusan Malaysia dalam mempromosi negara di peta dunia. Pengumuman tersebut telah dibuat melalui surat yang dikemukakan oleh pihak UNESCO bertarikh 16 November 2021 itu membuktikan komitmen berterusan Malaysia dalam mempromosikan negara ini di peta dunia.

Pengiktirafan itu sejajar hasrat Malaysia memupuk elemen inovasi dan kreativiti sebagai pemacu ke arah pembangunan bandar raya lestari dan inklusif bagi meningkatkan taraf hidup masyarakat tempatan. Kejayaan ini juga adalah hasil daripada kerjasama padu di antara MOTAC, Kerajaan Negeri Sarawak, Pihak Berkuasa Tempatan (PBT) serta NGO.

JABATAN WARISAN NEGARA

Inskripsi Songket Dalam Representative List of The Intangible Cultural Heritage of Humanity UNESCO

Songket yang digelar sebagai "Ratu Kain" dalam tenunan Melayu telah berjaya disenaraikan di bawah Representative List of The Intangible Cultural Heritage of Humanity semasa 16th Session of the Intergovernmental Committee for the Safeguarding of Intangible Cultural Heritage. Sesi ini berlangsung secara dalam talian dari ibu Pejabat UNESCO di Paris, France.

Keputusan pencalonan Songket telah diumumkan pada 15 Disember 2021 jam 5.55 petang (waktu Malaysia). Penyenaraian yang cukup berprestij ini telah diputuskan oleh Intergovernmental Committee for the Safeguarding of Intangible Cultural Heritage UNESCO yang dianggotai oleh 24 Negara Anggota 2003 Convention for the Safeguarding of the Intangible Cultural Heritage yang dipengerusikan oleh Sri Lanka.

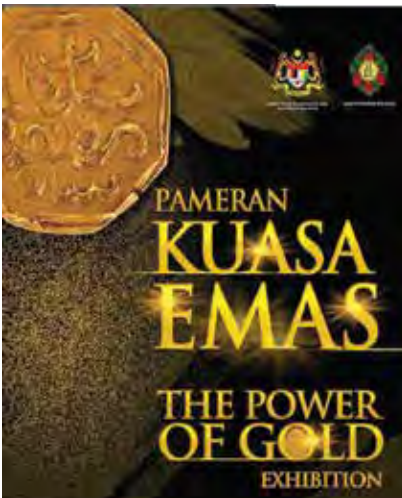

JABATAN MUZIUM MALAYSIA

Pameran Kuasa Emas

- 21 Disember 2020 - 18 Mac 2021
- Galeri 1, JMM

Sebuah pameran yang mengenengahkan kuasa dan pengaruh emas dalam aspek sosio-budaya masyarakat. Pameran Kuasa Emas tidak hanya terhad kepada emas sebagai aksesori wanita tetapi bagaimana emas sangat mempengaruhi perubahan dalam tingkah laku manusia sehingga berlakunya pelbagai tragedi seperti pertumpahan darah, perebutan dan penjajahan. Malah kepada peminat sukan, mereka boleh menyaksikan anugerah Kasut Emas dan pingat emas atlet-atlet paralimpik yang turut dipamerkan.

JABATAN KEBUDAYAAN DAN KESENIAN NEGARA

Iftar 2021 @ Ramadan Online

- 24 April 2021 (Majlis Perasmian)
- 29 & 30 April 2021 (Siaran Di Facebook JKKN TV)

Sempena bulan ramadan 1442H, Jabatan Kebudayaan dan Kesenian Negara, Kementerian Pelancongan, Seni dan Budaya telah menganjurkan program Iftar 2021 @ Ramadan Online selaras dengan konsep norma baharu bagi penganjuran program dan aktiviti.

Program yang mendapat kerjasama JAWI dan Persatuan Cinta Seni Budaya (PERSIDAYA) ini telah dirasmikan oleh YB Dato' Sri Hajah Nancy Shukri, Menteri MOTAC, pada 24 April 2021 bertempat di Media Hall Chersones, Maju Junction, Kuala Lumpur. Antara Pengisian program adalah Bacaan ayat-ayat suci Al-Quran penceramah dari JAWI dan JKIM, Ceramah Ramadan oleh PU Azman, Tayangan Konsert Rohani, Pertandingan Nasyid & Marhaban Dalam Talian dan Laungan Azan oleh Dato' Jamal Abdillah.

Program yang mendapat penajaan daripada syarikat luar sebanyak RM 6,000.00 untuk slot pertandingan ini telah disiarkan secara *live* melalui FB Page JKKN TV dengan 11,852 jumlah viewers merangkumi 96 peratus domestik dan 4 peratus luar negara.

ISTANA BUDAYA

Konsert Rentak Kita Bersama Orkestra Tradisional Malaysia (OTM)

- 22 - 23 Oktober 2021
- Panggung Sari, Istana Budaya

Konsert Rentak kita merupakan konsert berkonsepkan merentasi zaman/batasan. Menghimpunkan seleksi lagu-lagu tradisional melayu, etnik, kreatif dan nusantara yang malar segar dan gemersik dengan iringan Orkestra Tradisional Malaysia (OTM). Persembahan ini dijayakan oleh artis ternama Seperti Datuk Andre Goh, Siti Nordiana, Muss May, Bob AF, Linda Nanuwil, Anis Syazwani dan Pemuzik Orkestra Tradisional Malaysia (OTM).

PERPUSTAKAAN NEGARA MALAYSIA

International Storytelling Festival Malaysia (ISFM) 2021

- 24 - 28 Ogos 2021
- Siaran langsung menerusi PNM TV Channel dan Facebook Live Perbadanan Perpustakaan Awam Negeri Perlis.

Festival bercerita secara dalam talian ini menentang pencerita terkenal dari 11 negara iaitu Malaysia, United Kingdom, Thailand, Korea Selatan, Turki, Amerika Syarikat, Iran, India, Australia, Indonesia dan Jepun.

Festival yang dilaksanakan secara dalam talian sepenuhnya ini bertujuan untuk pertukaran pengalaman, pengetahuan kepelbagaian teknik serta persembahan bercerita kepada masyarakat Malaysia dan luar negara. Program ini telah melibatkan seramai 13,291 penyertaan seluruh negara menerusi platform dalam talian.

ARKIB NEGARA MALAYSIA

- 16 Ogos - 17 September 2021
- Program Citra Merdeka

Program ini dianjurkan dengan kerjasama pelbagai pihak seperti Persatuan Sejarah, pejabat awam, institusi pengajian tinggi dan sekolah. Seramai 38 penceramah jemputan telah menjayakan program ini melibatkan 21 sesi pembentangan secara dalam talian.

PERBADANAN KEMAJUAN KRAFTANGAN MALAYSIA

- 15 April - 2 Mei 2021
- Warna Warni Aidilfitri 2021

Program Warna Warni Aidilfitri 2021 diadakan di Kompleks Kraf Kuala Lumpur dan di Pusat Beli-belah terpilih di 7 buah negeri seperti Pulau Pinang, Perak, Selangor, Negeri Sembilan, Melaka, Pahang dan Terengganu. Jualan kraf yang dijana adalah sebanyak RM3.86 juta dengan penyertaan usahawan seramai 161 dan kehadiran pengunjung seramai 11,527 orang. Pengisian aktiviti sepanjang program adalah seperti berikut:

- Jualan Kraf
  - Produk kraf yang ditawarkan meliputi bidang tekstil, hasil rimba, hasil logam, hasil tanah dan aneka kraf.
- Jumbo Sale
  - Jualan daripada pelbagai produk Komuniti Kraf
- Demonstrasi Kraf
- Demonstrasi Masakan Kuih
- Perkhidmatan Aidilfitri
- Interaktif Kraf
- Pertandingan secara Digital
  - Video kreatif Raya Tik Tok, *OOTD/Selfie/Wefie Raya & Mycrafty Area*
- Pertandingan secara Fizikal
  - Mengikut sampin dan tanjak, memasak bubur lambuk, mewarna doodle aidilfitri, kad raya kreatif, teka tajuk dan sambung lirik lagu raya, pesona raya, anyaman, masak rendang & hias balang.

ASWARA

Istiadat Konvokesyen Aswara Ke-16

- 12 Disember 2021
- Istana Budaya, Kuala Lumpur

Seramai 568 graduan, gabungan graduan tahun 2020 dan graduan tahun 2021 ASWARA akan menerima skrol pada Majlis Istiadat Konvokesyen ASWARA Ke-16 yang akan diadakan pada 12 Disember 2021 di Istana Budaya, Kuala Lumpur.

Selaras dengan tema 'Norma Baharu, Seni Dijunjung', pelaksanaan Istiadat Konvokesyen ASWARA Ke-16 melibatkan graduan hadir secara fizikal dengan mematuhi Prosedur Operasi Standard (SOP) yang telah ditetapkan serta arahan semasa oleh Kementerian Kesihatan Malaysia (KKM) dan Majlis Keselamatan Negara (MKN). Majlis Istiadat tersebut turut menerima kehadiran Yang Berhormat Menteri Pelancongan, Seni dan Budaya Malaysia, Ahli Lembaga Pengarah, Ahli Lembaga Pengajian, jemputan khas dan pihak media. Manakala jemputan lain termasuk ibu bapa dan penjaga graduan boleh menyaksikan majlis istiadat tersebut secara langsung melalui saluran media sosial rasmi ASWARA.

Penganugerahan yang terlibat semasa pelaksanaan Istiadat Konvokesyen ASWARA Ke-16 adalah seperti yang berikut:

- Pengurniaan Anugerah Ijazah Kehormat Kedoktoran Seni Kreatif;
- Pengurniaan Anugerah Ijazah Kehormat Sarjana Seni Kreatif;
- Pengurniaan Anugerah Khas Adiguru ASWARA;
- Pengijazahan Ijazah Kedoktoran Seni Kreatif;
- Pengijazahan Ijazah Sarjana Seni Kreatif;
- Pengijazahan Ijazah Sarjana Muda dengan Keupujian;
- Pengijazahan Diploma;
- Penganugerahan Anugerah Emas Rektor;
- Penganugerahan Anugerah Graduan Cemerlang Akademik dan
- Penganugerahan Anugerah Graduan Terbaik Fakulti.

LEMBAGA PEMBANGUNAN SENI VISUAL NEGARA

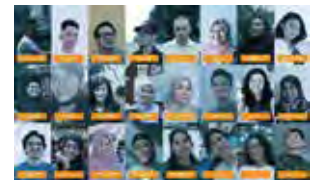
Program "Young Art Entrepreneurs" (YAE!)

- 15 Julai – 15 November 2021
- Secara Atas Talian / Online

Pengambilan peserta sesi 1/2021 telah diadakan pada 15 Julai 2021 dan tamat pada 15 November 2021. Kelas dijalankan secara atas talian sepenuhnya disebabkan pengumuman PKPP & PKPB. Pameran akhir secara maya menggunakan teknologi Green Screen telah diadakan pada 28 April 2021 yang merupakan pertama kali diadakan di Balai Seni Negara dan juga galeri awam serta swasta. Ia telah menjadi anjakan baharu dalam industri seni visual negara.

Bagi pengambilan 2021, pameran akhir dijadualkan diadakan bersekali dengan program Malaysia Art Ecosystem Festival (MAEF) pada 3-5 Disember 2021. Program kali ini berjaya menyaksikan penubuhan syarikat baharu seperti Artcore Malaysia, Seramitha Studio, Ideara Art Ent, Art_Pasar, JoeyStudio, Nuun Kufi, Karya Damai, Do Dadoodle, AF Atelier dan sebagainya.

Sepanjang program sesi 1/2021 ini seramai 5 orang Pakar Industri telah dijemput memberikan perkongsian mengenai industri seni dan pengurusan kewangan. Jumlah keseluruhan anggaran pendapatan peserta dan alumni YAE! dari 2017-2021 adalah sebanyak RM1.5juta.

Data Khalayak Fizikal bagi Sektor Kebudayaan

		Bilangan Pengunjung (orang)		
		Tahun		
	TAPAK WARISAN DUNIA UNESCO	2019	2020	2021
		1. Tapak Warisan Dunia UNESCO	20,692,693	5,406,650

		Bilangan Pengunjung (orang)		
		Tahun		
	PREMIS KEBUDAYAAN	2019	2020	2021
		2. Muzium-muzium persekutuan	2,782,578	563,851
	3. Arkib Negara Malaysia	989,610	215,932	88,475
	4. Perpustakaan Negara Malaysia	3,208,357	1,034,417	286,679
	5. Balai Seni Negara	544,611	98,579	11,450
	6. Kompleks Kraf	298,490	124,294	59,251
	7. Istana Budaya	122,273	13,677	11,492

		Bilangan Pengunjung (orang)		
		Tahun		
	ACARA KEBUDAYAAN	2019	2020	2021
		8. Program / Acara Jabatan Kebudayaan Kesenian Negara	1,068,949	137,700
	9. Program / Acara Khas Kraftangan Malaysia	415,711	81,859	212,654
	10. Minggu Budaya	-	-	8,146,870
	11. Majlis Rumah Terbuka Malaysia (MRTM)	120,310	7,525	2,017

- Data Arkib Negara Malaysia (ANM) adalah jumlah pengunjung ibu pejabat ANM, ANM Negeri dan pelawat Memorial/Galeria/Pustaka/Rumah Kelahiran serta pameran di bawah ANM.
- Data Khalayak Perpustakaan Negara Malaysia adalah termasuk jumlah pengunjung Perpustakaan Desa di seluruh negara.
- Data Balai Seni Negara adalah data pengunjung Galeri Balai Seni Negara dan khalayak bagi program/acara khas serta *outreach* yang dilaksanakan oleh Balai Seni Negara.

Perincian Data Khalayak Berdasarkan Kategori Tarikan Kebudayaan

1

Tapak Warisan Dunia
(UNESCO)

2

Premis
Kebudayaan

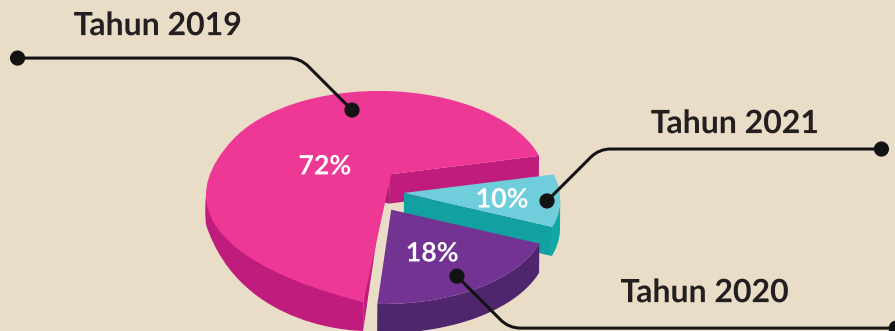
3

Program / Acara
Kebudayaan

TARIKAN
KEBUDAYAAN

						JUMLAH
2019	20,692,693	2019	7,945,919	2019	1,604,970	30,243,582
2020	5,406,650	2020	2,050,750	2020	227,084	7,684,484
2021	2,806,744	2021	1,231,778	2021	247,088	4,285,610

Khalayak Tarikan Kebudayaan tahun 2019, 2020 dan 2021

• *Pengurangan khalayak pada tahun 2020 sebanyak 75% berbanding tahun 2019 disebabkan arahan Perintah Kawalan Pergerakan (PKP).

Perincian Data Khalayak Berdasarkan Senarai Tarikan Kebudayaan

1 Pengunjung Tapak Warisan Dunia (UNESCO)

Warisan Arkeologi Lembah
Lenggong, Perak

2019	29,477
2020	12,022
2021	1,282

Bandar Bersejarah
Melaka

2019	18,727,337
2020	5,053,586
2021	2,665,291

Bandaraya George
Town, Pulau Pinang

2019	1,166,366
2020	164,960
2021	8,622

Taman Negara Mulu, Sarawak

2019	21,022
2020	4,124
2021	2,341

Taman Negara Kinabalu, Sabah

2019	748,491
2020	171,958
2021	129,208

• Sumber data diperolehi daripada *Melaka Tourism Promotion Division (Melaka)*, Jabatan Imigresen Pulau Pinang (George Town), Jabatan Perhutanan Sarawak (Taman Negara Mulu, Sarawak) dan Taman-Taman Negeri Sabah (Taman Kinabalu, Sabah).

2 Muzium-muzium Persekutuan - (Pengunjung Muzium di bawah Jabatan Muzium Malaysia)

Muzium Persekutuan (Jabatan Muzium Malaysia)	2019	2020	2021
1. Muzium Negara	727,955	149,206	174,704
2. Muzium Perak	232,537	48,425	84,702
3. Muzium Tekstil Negara	71,446	9,390	3,563
4. Muzium Arkeologi Lembah Bujang	152,424	35,734	66,254
5. Muzium Kota Kayang	48,441	20,588	31,732
6. Muzium Labuan	73,833	21,056	12,839
7. Muzium Marin Labuan	126,443	27,763	91,272
8. Muzium Adat	77,685	17,159	1,686
9. Galeria Perdana	108,892	17,022	4,020
10. Muzium Sungai Lembing	63,254	15,360	34,897
11. Muzium Seni Bina Malaysia	31,014	2,998	3,228
12. Muzium Automobil Nasional	89,099	4,515	7,797
13. Muzium Etnologi Dunia Melayu	88,219	41,719	34,321
14. Muzium Lukut	46,013	11,096	13,091
15. Muzium Seni Kraf Orang Asli	105,608	23,147	40,923
16. Muzium Matang	36,827	9,312	7,977
17. Muzium Chimney	57,407	11,337	12,548
18. Muzium Kota Kuala Kedah	171,539	32,860	51,528
19. Muzium Kota Johor Lama	30,106	11,170	9,776
20. Muzium Diraja	127,612	20,820	12,283
21. Muzium Muzik (Galeri Muzik)	48,646	22,122	71,233
22. Muzium Alam Semulajadi (Outreach)	7,600	-	-
23. Pameran Luar	259,978	11,052	4,057
JUMLAH	2,782,578	563,851	774,431

3 Arkib Negara Malaysia - (Pengunjung Arkib Negara Malaysia)

Arkib Negarawan (Arkib Negara Malaysia)	2019	2020	2021
1. Memorial Tunku Abdul Rahman Putra	5,246	985	928
2. Memorial Pengisytiharan Kemerdekaan	356,630	33,494	10,237
3. Galeria Sri Perdana	100,686	8,939	244
4. Memorial Tun Hussein Onn	2,703	1,160	656
5. Memorial Negarawan	3,768	1,075	639
6. Pustaka Peringatan P. Ramlee	4,076	4,136	1,972
7. Memorial Tun Abdul Razak	62,386	11,783	394
8. Memorial Tun Ghafar Baba	402	180	95
9. Rumah Merdeka	26,807	4,262	290
10. Rumah Kelahiran Tun Dr. Mahathir Mohammad	63,568	12,729	4,884
11. Rumah Kelahiran P. Ramlee	59,618	23,232	11,028
12. Ibu pejabat Arkib Negara Malaysia, ANM Negeri dan pelawat pameran	303,720	113,957	57,108
JUMLAH	989,610	215,932	88,475

• Penambahan data pengunjung Rumah Terbuka, Rumah Kelahiran Tun Dr. Mahathir Mohammad dan Rumah Kelahiran P.Ramlee bermula tahun 2019.

4 Pengunjung Perpustakaan Negara Malaysia

Perlis	
2019	114,353
2020	570,018
2021	282,600

Kedah	
2019	265,140
2020	666,896
2021	552,918

P.Pinang	
2019	149,376
2020	492,499
2021	892,336

Perak	
2019	298,983
2020	1,268,118
2021	580,733

Selangor	
2019	133,589
2020	257,167
2021	208,824

N.Sembilan	
2019	182,255
2020	815,635
2021	877,189

Melaka	
2019	169,878
2020	1,105,566
2021	568,772

Johor	
2019	130,407
2020	279,926
2021	394,105

Pahang	
2019	211,261
2020	403,539
2021	216,108

Terengganu	
2019	211,291
2020	1,013,088
2021	884,868

Kelantan	
2019	164,290
2020	2,749,446
2021	1,263,983

Sabah	
2019	408,597
2020	974,800
2021	1,036,000

Sarawak	
2019	211,417
2020	287,612
2021	251,853

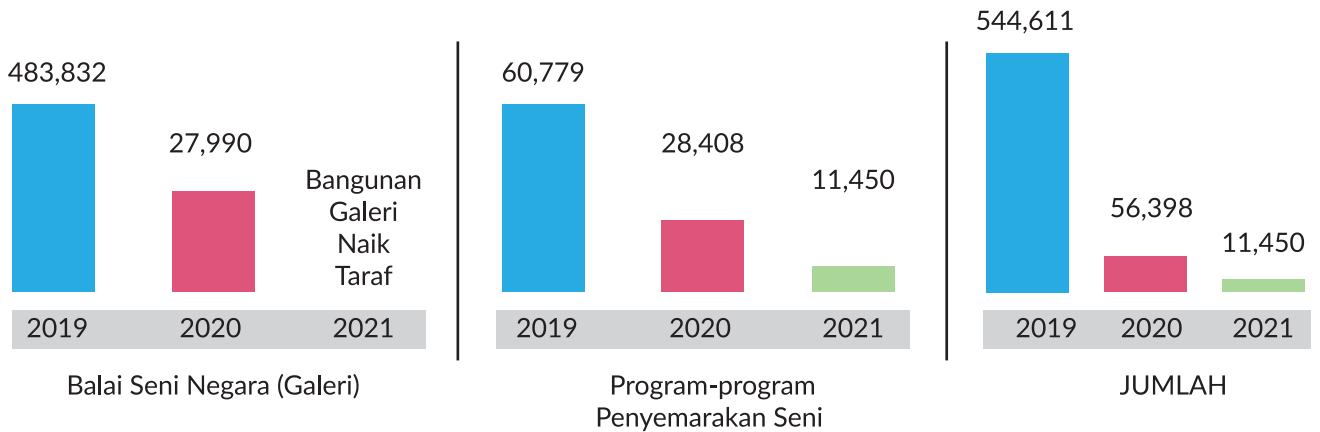
WP Kuala Lumpur	
2019	505,291
2020	1,009,904
2021	1,085,933

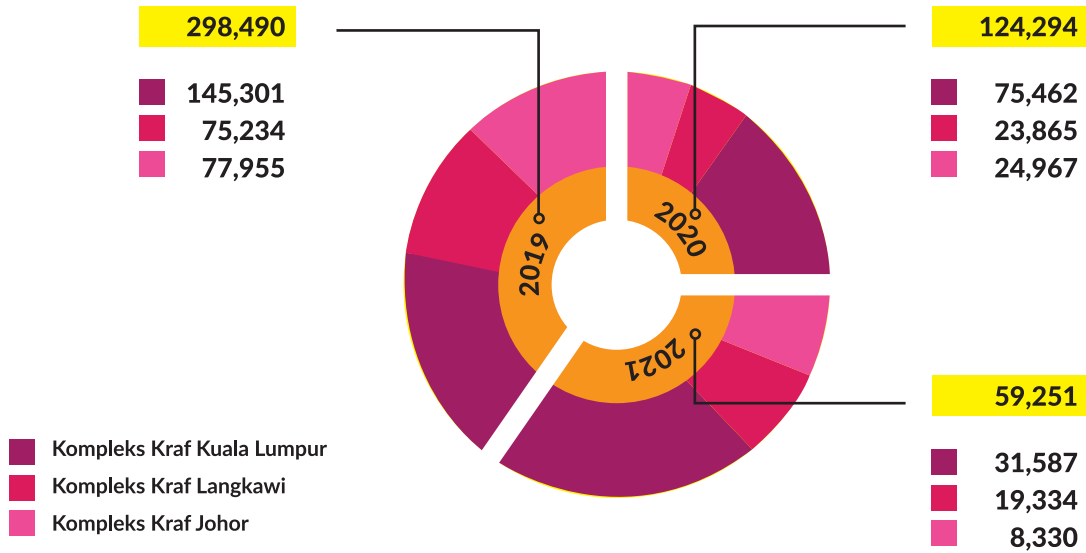
WP Labuan	
2019	48,690
2020	28,090
2021	19,354

• Bilangan pengunjung fizikal di Perpustakaan Negara Malaysia, 4 buah Perpustakaan Komuniti (WP Kuala Lumpur), 512 buah perpustakaan Desa di seluruh negara.

5 Balai Seni Negara - (Pengunjung Balai Seni Negara)

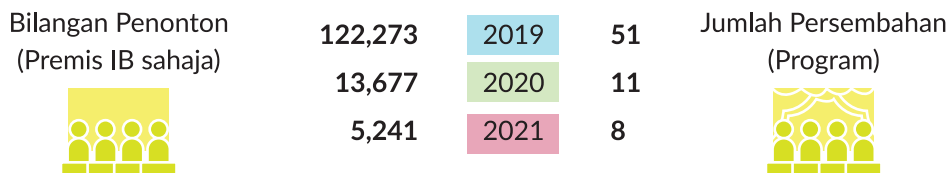

6 Kompleks Kraf - (Pengunjung Kompleks Kraf)

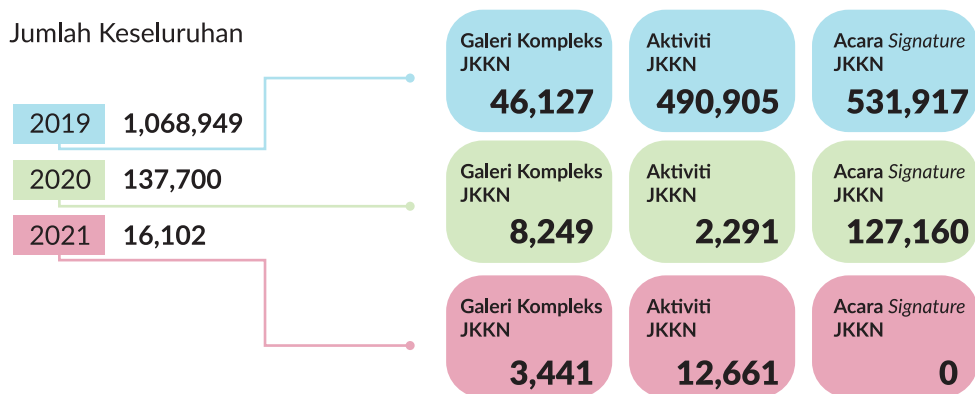

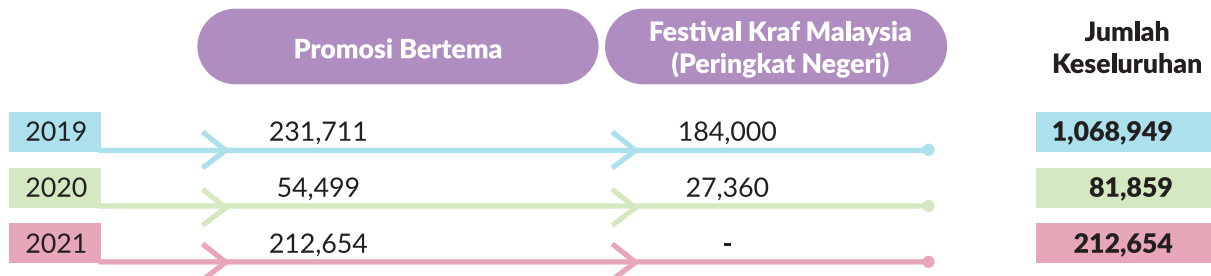
7 Istana Budaya - (Statistik Penonton dan Persembahan di Istana Budaya)

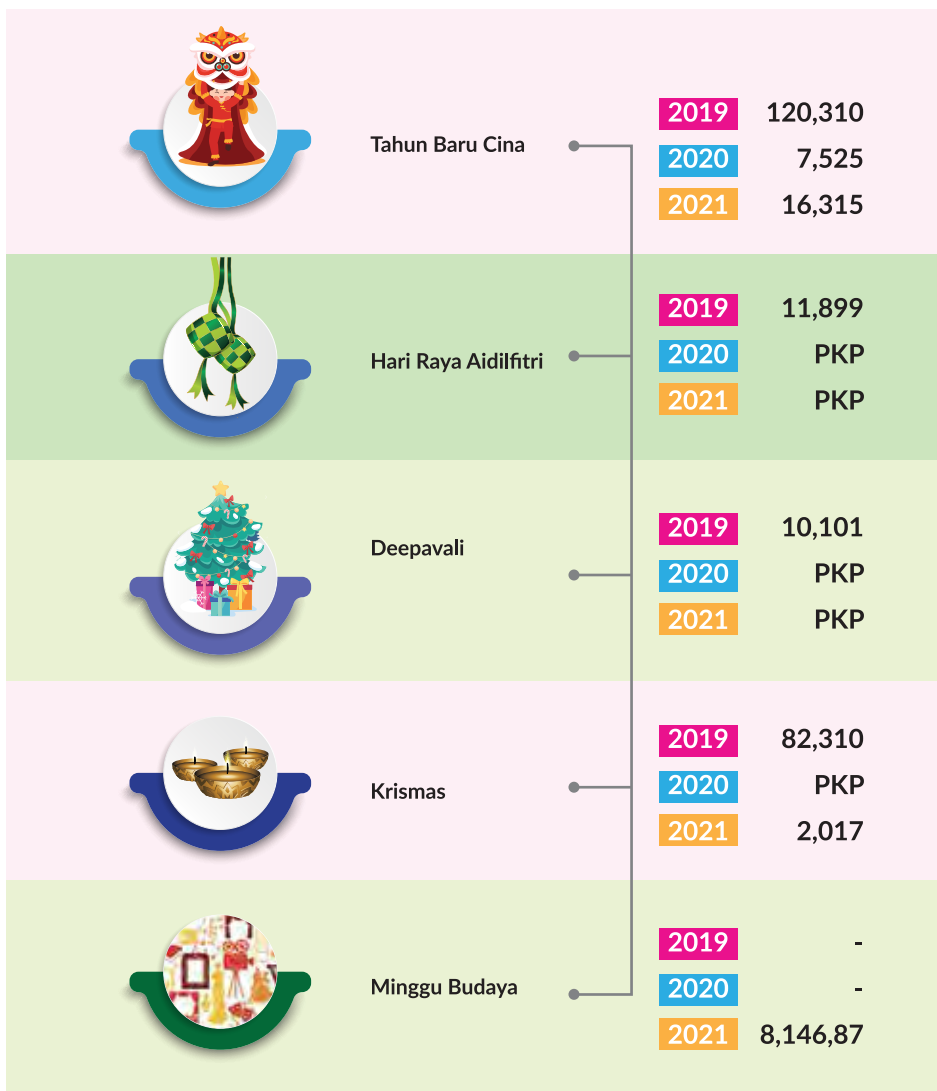
8 Program/ Acara JKKN - (Statistik Program dan Khalayak Jabatan Kebudayaan Kesenian Negara (JKKN))

9 Program/ Acara Khas Kraftangan Malaysia

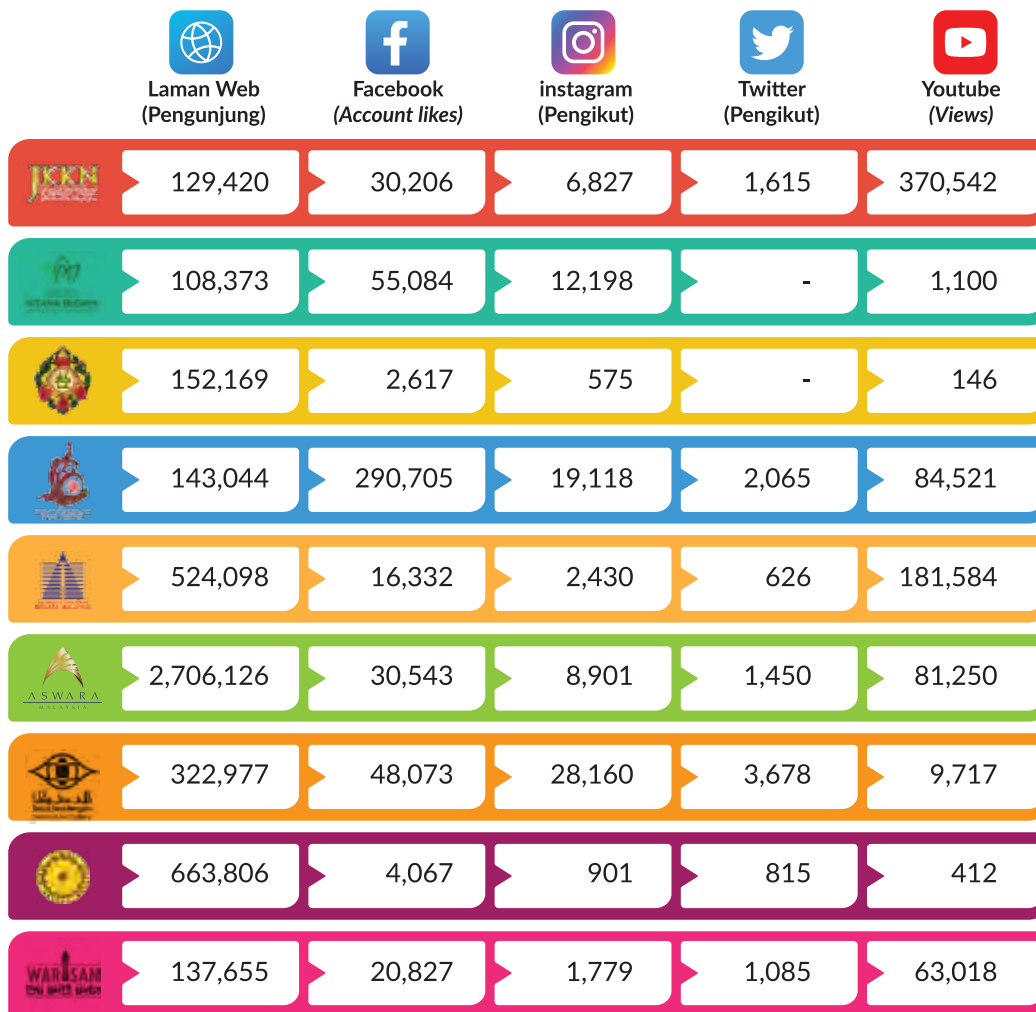
10 Khalayak Majlis Rumah Terbuka Malaysia (MRTM) MOTAC

- MRTM tidak diadakan berikutan Arahan Perintah Kawalan Pergerakan bermula 18 Mac 2020.
- Minggu Budaya diadakan bermula tahun 2021.

Statistik Khalayak Maya Sektor Kebudayaan

Statistik Kunjungan Media Sosial dan Laman Sesawang Jabatan / Agensi Sektor Kebudayaan
Januari - Disember 2021

Pemetaan Budaya 546,021

Hari Ini Dalam Sejarah 23,363

u-Pustaka 1,152,451

Jumlah Hits 2021

Statistik Kerjasama Dalam Negara dan Antarabangsa Jabatan / Agensi tahun 2021

									
	4	-	-	6	-	4	1	-	-
	-	-	-	-	-	-	2	-	-

**JUMLAH
KESELURUHAN**

Nota kerjasama/MoU/
Perjanjian (Dalam Negara)

15

MoU/Perjanjian
(Antarabangsa)

2

Penglibatan dan Kerjasama Antarabangsa Bahagian Antarabangsa Kebudayaan (HAK)

		TAHUN		2019	2020	2021
	Persidangan / Mesyuarat	ASEAN	Dihadiri	8	12	16
		Pelbagai Hala	Dihadiri	1	2	5
	Program Kebudayaan	ASEAN	Dihadiri	19		9
			Dilaksana	3	3	1
		Dua Hala	Dihadiri dalam negara			2
			Dihadiri luar negara	5		3
			Dilaksana dalam negara	3	4	
			Dilaksana luar negara	1		
		Pelbagai Hala	Dihadiri luar negara	1		1
Memorandum Persefahaman (Mou) yang ditandatangani					1	
Program JKT Kebudayaan yang mendapat geran SKUM				1	2	13
JUMLAH				42	24	50

**BANTUAN & INSENTIF
DI BAWAH SEKTOR
KEBUDAYAAN**

BANTUAN DAN INSENTIF DI BAWAH BAHAGIAN DASAR KEBUDAYAAN

Bantuan Pentadbiran dan Kegiatan Persatuan-Persatuan Bukan Kerajaan (BBK)

- Membantu pentadbiran dan kegiatan BBK yang berdaftar
- Insentif kepada peranan karyawan dan seniman Malaysia

Tabung Kebajikan Penggiat Seni (TKPS) di bawah KWAKKPS

- Bantuan kewangan untuk individu/ penggiat seni
- Pemberian bagi tujuan ehsan, khairat kematian, perubatan, bencana, dan pengiktirafan

Tabung Amanah dan Sumbangan (TAS) di bawah KWAKKPS

- Membantu kegiatan pengembangan dan penggalakan seni dan budaya tempatan
- Mengekalkan kesinambungan seni, budaya dan adat masyarakat setempat

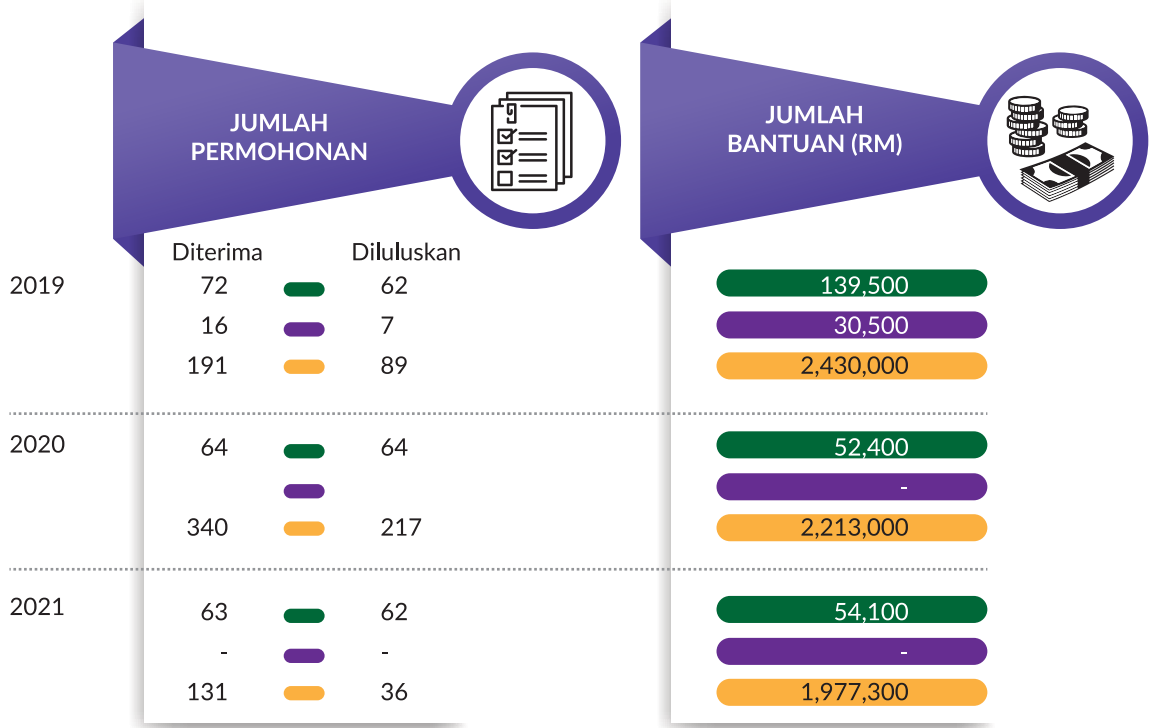
Insentif Potongan Cukai di bawah peruntukan subseksyen 34(6)(k), Akta Cukai Pendapatan

- Kemudahan mendapatkan kelulusan potongan cukai
- Insentif kepada penganjur / pemilik aktiviti / program berkaitan kebudayaan, kesenian dan warisan.

• KWAKKPS - Kumpulan Wang Amanah Kebajikan Kebudayaan Penggiat Seni.

Rumusan Bantuan Kepada Penggiat Seni Budaya dan Badan Bukan Kerajaan (BBK)

- Tabung Kebajikan Penggiat Seni (TKPS)
- Tabung Amanah dan Sumbangan (TAS)
- Bantuan Pentadbiran dan Kegiatan Persatuan-Persatuan Badan Bukan Kerajaan (BBK)

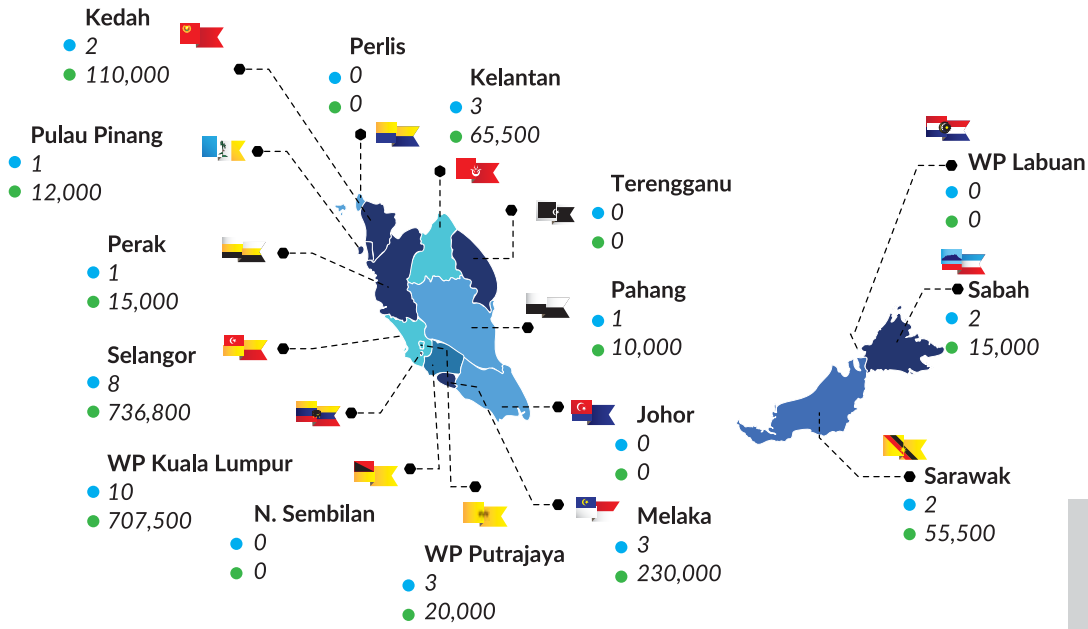
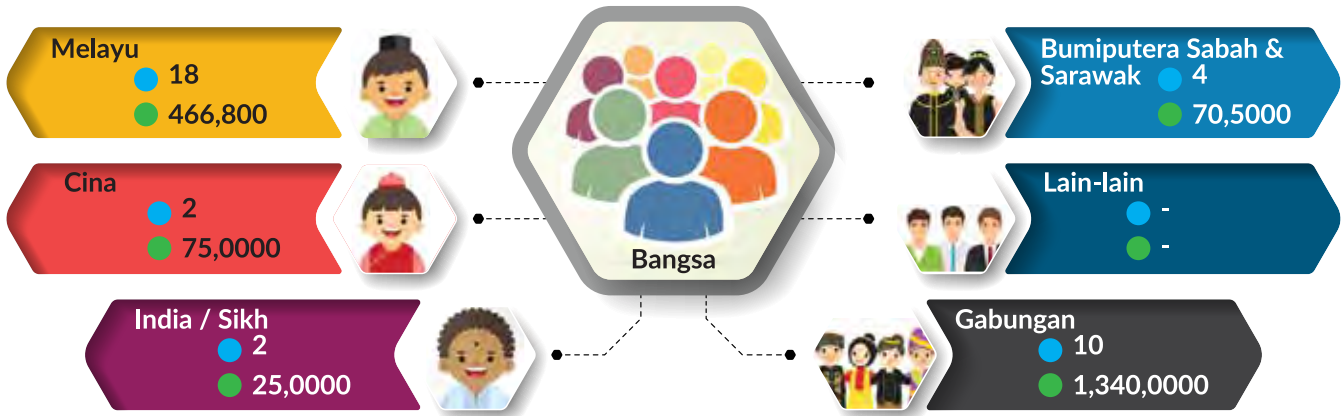

	2019	2020	2021
Jumlah Permohonan Diterima	279	404	194
Jumlah Permohonan Diluluskan	159	281	98
Bantuan Disalurkan (RM)	2,600,000	2,265,400	2,031,400

Perincian Bantuan Kepada Badan Bukan Kerajaan (BBK) tahun 2021

i) Pecahan Penerima Bantuan BBK Mengikut Bangsa dan Negeri

● Jumlah Penerima
● Jumlah Dana (RM)

Jumlah
● 36
● RM 1,977,300

Perincian Statistik Penerima Tabung Kebajikan Penganjur Seni (TKPS) Tahun 2021

i) Statistik Penerima TKPS mengikut Profesion

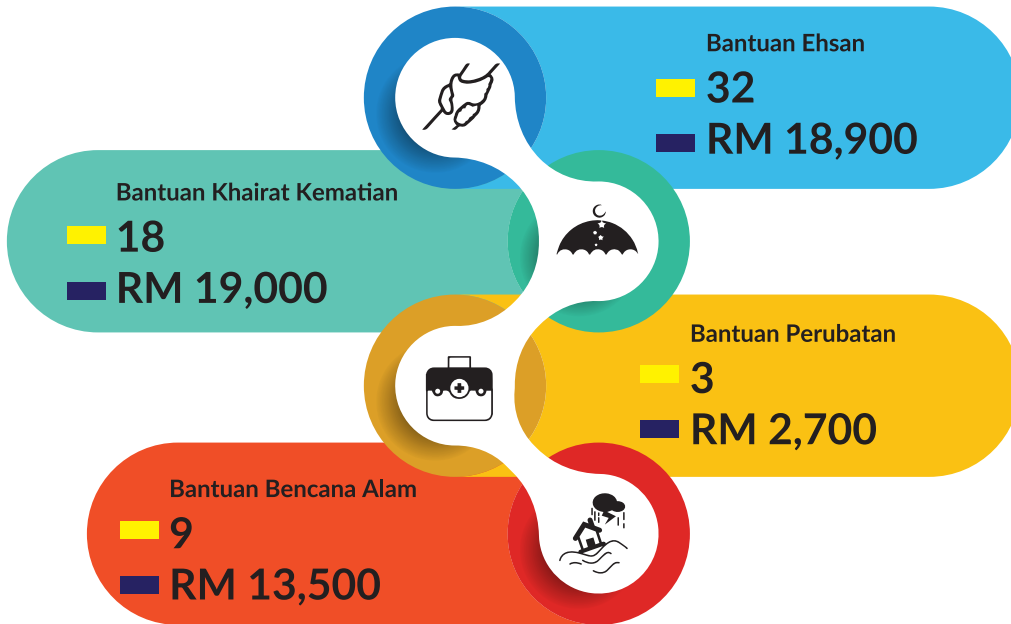
PROFESION	Jumlah Penerima	Jumlah (RM)
Muzik	21	12,000
Tarian	2	1,500
Lakonan / Teater	7	5,700
Kraf	13	17,700
Seni Visual	14	13,700
Penulisan	0	0
Seni Mempertahankan Diri	0	0
Warisan Budaya	1	1,000
Perfileman	4	2,500
JUMLAH	62	54,100

JUMLAH KESELURUHAN		
	Jumlah Penerima	Jumlah Bantuan
TKPS	62	RM 54,100

ii) Statistik Penerima TKPS Mengikut Jenis Bantuan Tahun 2021

	Jumlah Penerima	62
	Jumlah Bantuan	RM 54,100

Insentif Potongan Cukai Penajaan Aktiviti Kesenian, Kebudayaan dan Warisan di bawah Subseksyen 34(6)(k), Akta Cukai Pendapatan 1967 untuk tahun 2021

Statistik Penerima Potongan Cukai di bawah Subseksyen 34(6)(k), Akta Cukai Pendapatan 1967 Mengikut Bidang tahun 2021

Bidang	Bil. Syarikat	Jum. Potongan Cukai (RM)	Bidang	Bil. Syarikat	Jum. Potongan Cukai
Muzik	4	1,321,345	Penulisan	3	271,900
Teater	-	-	Pengiklanan	-	-
Tarian	10	2,532,608	Fesyen & Tekstil	1	780,000
Kraf	1	410,000	Seni Mempertahankan Diri	-	-
Seni Visual	6	3,412,790	Warisan Budaya	7	1,782,310
Perfileman	6	2,050,000			

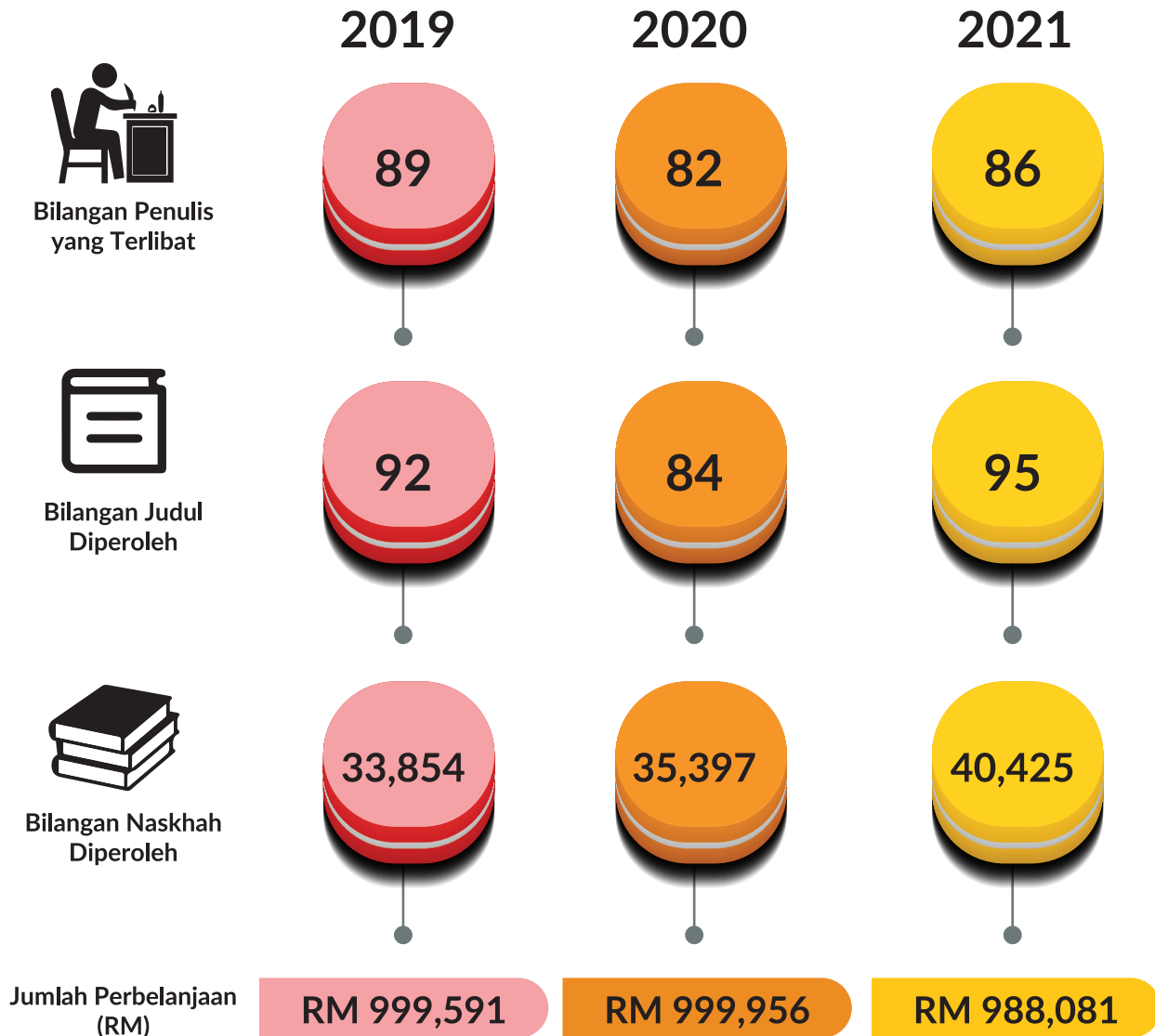
Jumlah Keseluruhan : Bil. Syarikat

38

Jum. Potongan Cukai

RM 12,560,953

Dana Pembelian Terus Buku Daripada Penulis Tempatan di bawah Perpustakaan Negara Malaysia

**PEMELIHARAAN &
PEMULIHARAAN
WARISAN BUDAYA**

PEMELIHARAAN DAN PEMULIHARAAN BUDAYA DAN WARISAN

Perincian Penarafan Warisan tahun 2020

Asrama Melayu,
Sekolah Menengah Clifford,
Kuala Lipis, Pahang

Tokong
Sin Sze Si Ya, Kuala Lumpur

Stesen
Keretapi Ipoh, Ipoh Perak

Sekolah Menengah
Kebangsaan Maxwell, Kuala Lumpur

Masjid Lama Parit Istana
Kuala Pilah, Negeri Sembilan

Pemeliharaan dan Pemuliharaan Bahan / Koleksi Kebudayaan

Bhg. / Jab. / Agensi	Koleksi / Aktiviti	2019	2020	2021
	Bahan-Bahan Arkib (Fizikal)	154,931	91,706	108,343
	Bahan Arkib Didigitalkan (Bahan bercetak dan bahan audiovisual)	1,758	2,366	1,646

Bhg. / Jab. / Agensi	Koleksi / Aktiviti	2019	2020	2021
	Bahan Dipulihara	17,369	8,257	7,676

Bhg. / Jab. / Agensi	Koleksi / Aktiviti	2019	2020	2021
	Bahan Organik	176	179	1,272
	Bahan Bukan Organik	774	789	28
	Konservasi Preventif	112	865	1,369

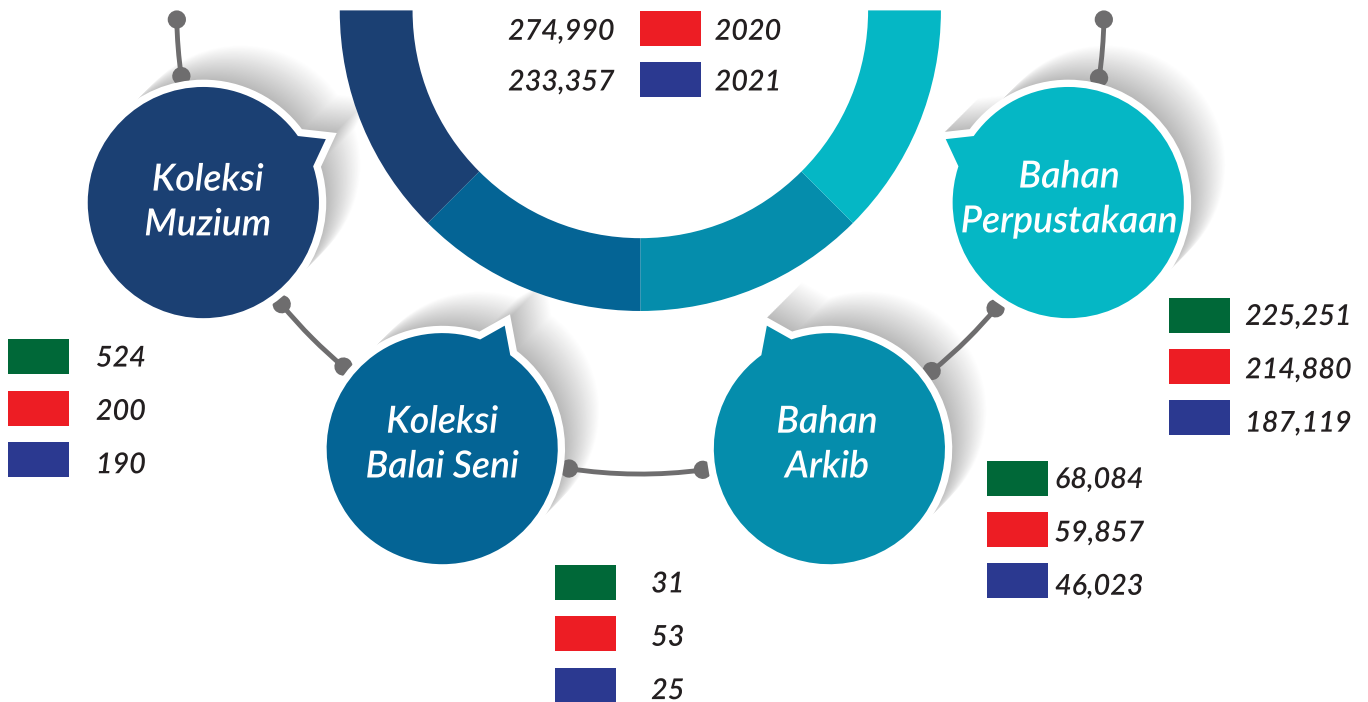
Bhg. / Jab. / Agensi	Koleksi / Aktiviti	2019	2020	2021
	Catan	45	2	160
	Karya Atas Kertas	18	5	67
	Arca dan Objek Seni	5	5	21
	Lain-Lain	2,206	795	500
	Jumlah	177,394	104,969	121,082

- Data bagi pemeliharaan/pemuliharaan bahan kebudayaan telah ditambah baik dengan data pendigitalan bahan oleh Arkib Negara Malaysia. Tujuan utama bahan arkib didigitalkan adalah untuk memelihara bahan tersebut dari kerosakan fizikal. Bahan ini adalah terdiri daripada bahan bercetak (dokumen) dan bahan audiovisual. Bahan bercetak (dokumen) dan bahan audiovisual diukur berdasarkan unit bahan.
- Data bagi pemuliharaan dan pemeliharaan bahan kebudayaan telah ditambahbaik dengan kemasukan data oleh Perpustakaan Negara bermula tahun 2019 melibatkan kerja-kerja pemuliharaan koleksi perpustakaan seperti manuskrip, koleksi nadir dan sebagainya.
- Tindakan yang dilakukan bagi menghalang pelapukan semulajadi objek akibat keadaan persekitaran seperti suhu, kelembapan, cahaya dan juga perosak seperti serangga, fungus dan pencemaran udara.
- Melibatkan koleksi selain yang disenaraikan seperti tekstil, *bass-relief* serta aktiviti pemeliharaan seperti kerja-kerja pengukuhan, pemeriksaan fizikal karya termasuk konservasi preventif bagi arca dan objek seni.

Perolehan Bahan / Koleksi Kebudayaan

Jumlah Keseluruhan

293,890 2019
 274,990 2020
 233,357 2021

Koleksi Muzium dan Seni Visual

Bentuk Koleksi	2019	2020	2021
 Arkeologi	240	52	-
Etnologi	284	116	190
Spesimen Alam Semula Jadi	-	32	-
<hr/>			
 Catan	11	5	3
Karya atas kertas	6	32	13
Arca dan objek seni	14	16	9
<hr/>			
JUMLAH	555	253	215

Bahan Arkib dan Perpustakaan

Bentuk Koleksi	2019	2020	2021
 Bahan-Bahan Rekod dan Arkib	68,084	59,857	46,023
<hr/>			
 Bercetak	217,819	208,717	182,798
Tidak Bercetak	-	-	-
Manuskrip	86	69	42
Bahan Digital	2,369	4,518	3,584
Bahan Didigitalkan	4,977	1,576	695
<hr/>			
JUMLAH	293,335	274,737	233,142

- Catan ialah karya yang secara dominan menggunakan teknik catan yang lazimnya menggunakan kanvas seperti linen, kapas, panel kayu atau logam.
- Karya atas kertas diklasifikasikan sebagai karya yang lazimnya menggunakan media kering dan basah seperti grafit, arang kapur, pastel minyak, paster kapur beserta cat air, dakwat atau campuran sebahagian atau keseluruhan bahan tersebut diaplikasikan di atas permukaan kertas sama ada dalam bentuk teknik cetakan atau lukisan.
- Karya berbentuk tiga dimensi yang dihasilkan bagi tujuan estetik, kebudayaan, keagamaan dan sebagainya yang terdiri daripada bahan kayu, batu, simen fondu, kaca, besi, bahan sintetik dan lain-lain.

Koleksi Bahan Didigitalkan bagi tahun 2021

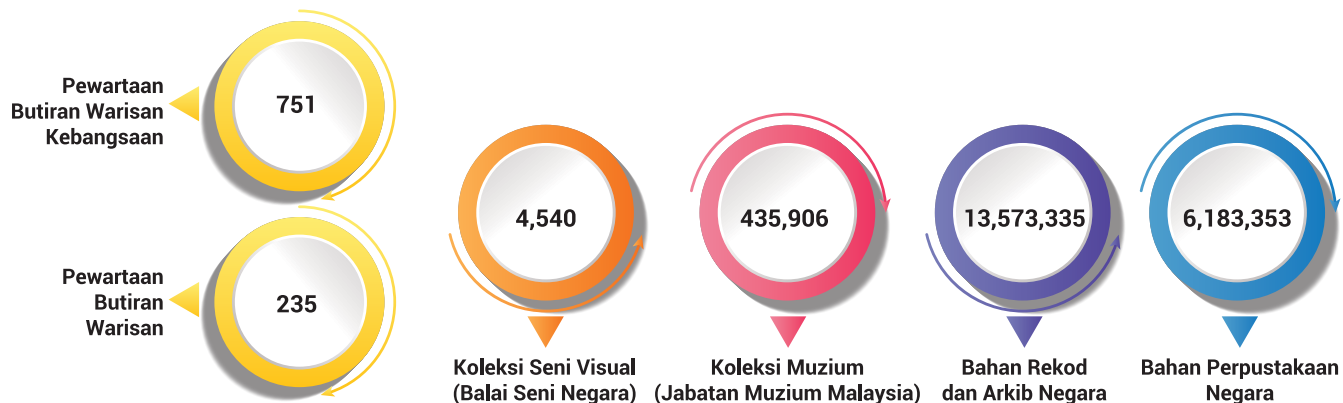

Jenis Koleksi	Judul/Bahan	Muka Surat/Imej	Jam
Terbitan Jabatan	-	-	-
Koleksi Jabatan	695	126,981	-
Lain-Lain	-	-	-
Jumlah	695	126,981	-

Jenis Koleksi	Judul/Bahan	Muka Surat/Imej	Jam
Fail	1,030	23,401	-
Terbitan	-	-	-
Mikrofilem	460	287,628	-
Jumlah	1,490	311,029	-
Bahan Audio	72	-	62:40:00
Bahan Video / Filem	84	-	66:09:00
Jumlah	156	Jumlah	128:49:00

Data Kumulatif Butiran Daftar Warisan, Koleksi Muzium, Seni Visual serta Bahan Arkib dan Perpustakaan sehingga tahun 2021

Perincian Kumulatif Daftar Warisan Kebangsaan, Koleksi Muzium, Seni Visual serta Bahan Arkib dan Perpustakaan Mengikut Kategori Sehingga tahun 2021

JABATAN / AGENSI

KATEGORI WARISAN KEBANGSAAN / KOLEKSI

JUMLAH

Bangunan	66
Makam / Monumen	5
Arkeologi	15
Semula Jadi	7
Objek Ketara	114
Objek Tidak Ketara	517
Orang Hidup	27
Jumlah	751

Arkeologi	322,923
Etnologi	37,129
Spesimen Alam Semula Jadi	75,854
Jumlah	435,906

Catan	1,346
Karya atas kertas	1,681
Arca dan Objek Seni	357
Arkival	148
Seramik	101
Instalasi	41
Fotografi	811
Tekstil	23
Elektronik & Media	32
Jumlah	4,540

JABATAN / AGENSI
KATEGORI WARISAN KEBANGSAAN / KOLEKSI
JUMLAH

Artifak dan Objek	3,952
Dokumen	63,799
Fail	1,912,822
Hasil Kerja / Penulisan	6,524
Kartografi	55,873
Mikroform	7,129
Perjanjian dan Persetujuan	1,565
Personalialia	6,765
Poster dan Kalendar	7,259
Rekod Elektronik	13,832
Rekod Pandang Dengar	231,119
Surat Khabar dan Majalah	286,529
Terbitan	274,655
Bahan Didigitalkan	10,701,512
JUMLAH	13,573,335

Bercetak	5,886,173
Tidak Bercetak	98,438
Manuskrip	5,161
Bahan Digital	125,169
Bahan Didigitalkan	68,412
JUMLAH	6,183,353

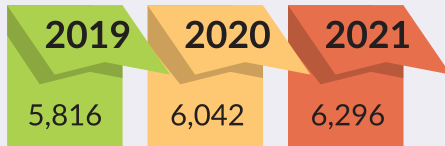
- Data adalah berdasarkan jumlah bahan yang telah didaftarkan dalam Sistem Maklumat Bersepadu Arkib Negara Malaysia (*Computerised Archival) System and Services - COMPASS*)
- Bahan Didigitalkan adalah meliputi bahan bercetak (fail, terbitan dan mikrofilm) dan bahan pandang dengar (bahan audio dan bahan video/filem). Data adalah berdasarkan jumlah/unit/imej bahan.

**PENINGKATAN &
PENGUKUHAN MODAL
INSAN**

Bilangan Keseluruhan Usahawan Kraf dan Tenaga Kerja yang berdaftar dengan Kraftangan Malaysia

Bilangan Usahawan Kraf keseluruhan yang berdaftar dengan Kraftangan Malaysia

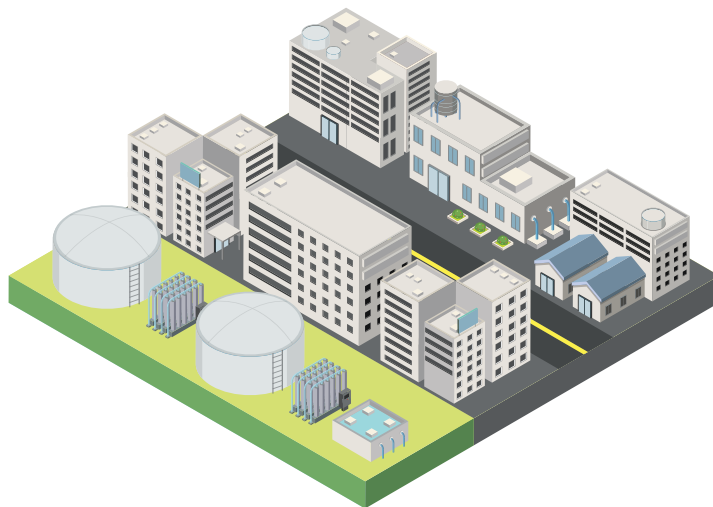

Bilangan Tenaga Kerja keseluruhan yang berdaftar dengan Kraftangan Malaysia

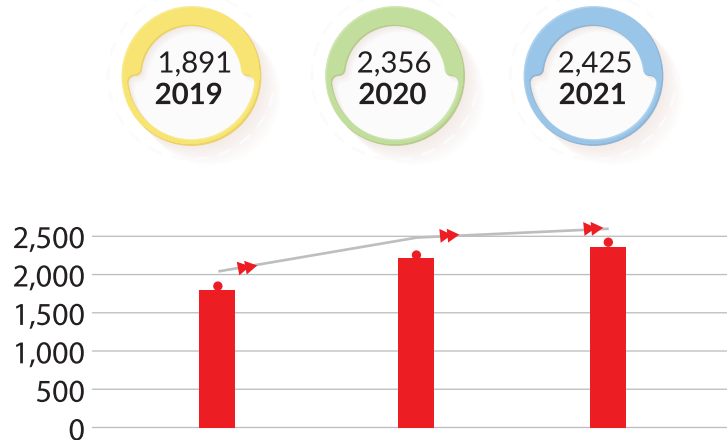
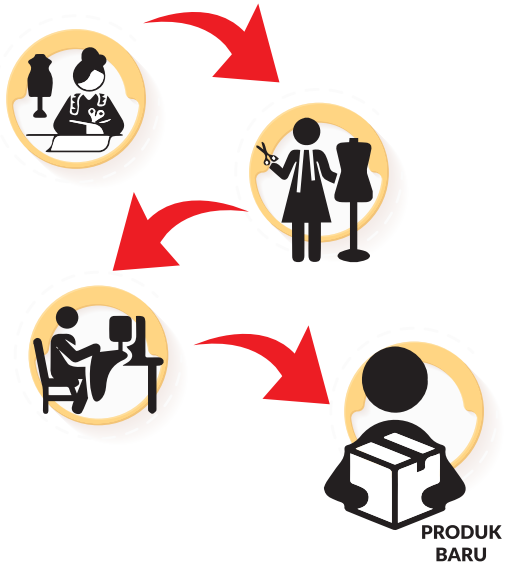
Purata peningkatan jumlah Usahawan Kraf yang berdaftar dengan Kraftangan Malaysia bagi tahun 2019-2021 adalah 8.25%

Statistik Program Satu Daerah Satu Industri (SDSI) - Produk Kraf

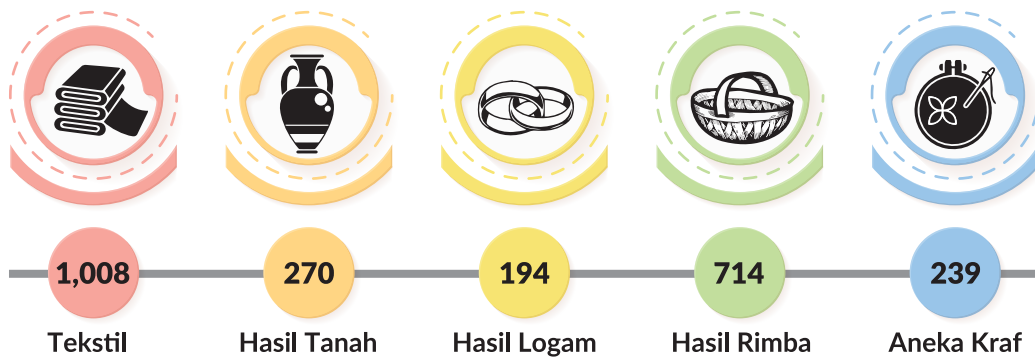

	Daerah Terlibat	Bilangan Usahawan Kraf	Bilangan Projek	Bilangan Tenaga Kerja
2019	63	2,003	120	2,951
2020	66	1,963	124	3,022
2021	66	1,953	124	3,024

Bilangan Penghasilan Rekaan dan Produk Baharu Kraf

Rekaan dan Produk Baharu yang Dihasilkan Mengikut Bidang Tahun 2021

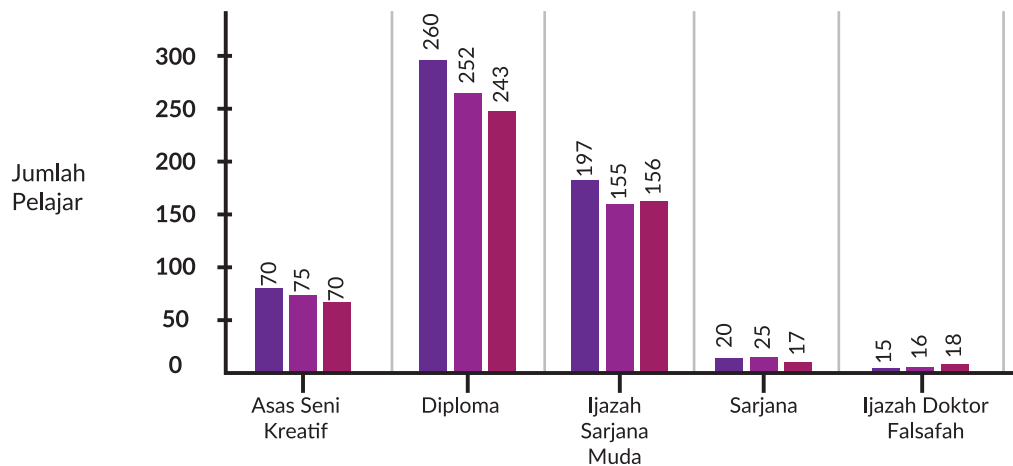

JUMLAH : 2,425

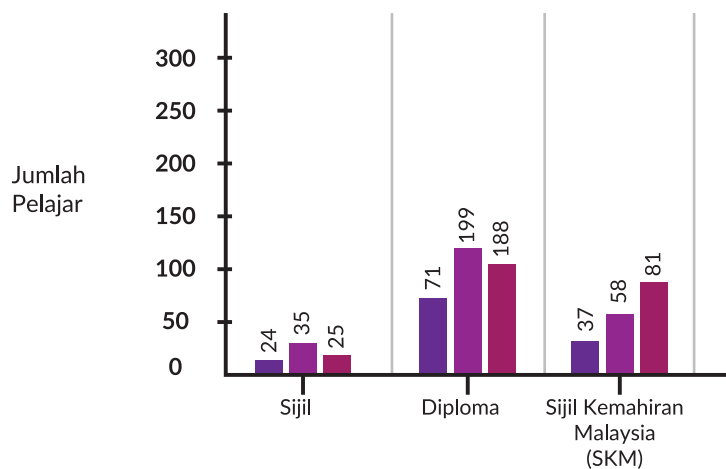

Data Kemasukan Pelajar Baru ASWARA & IKN

Akademi Seni Budaya dan Warisan Kebangsaan (ASWARA)

Institut Kraf Negara (IKN)

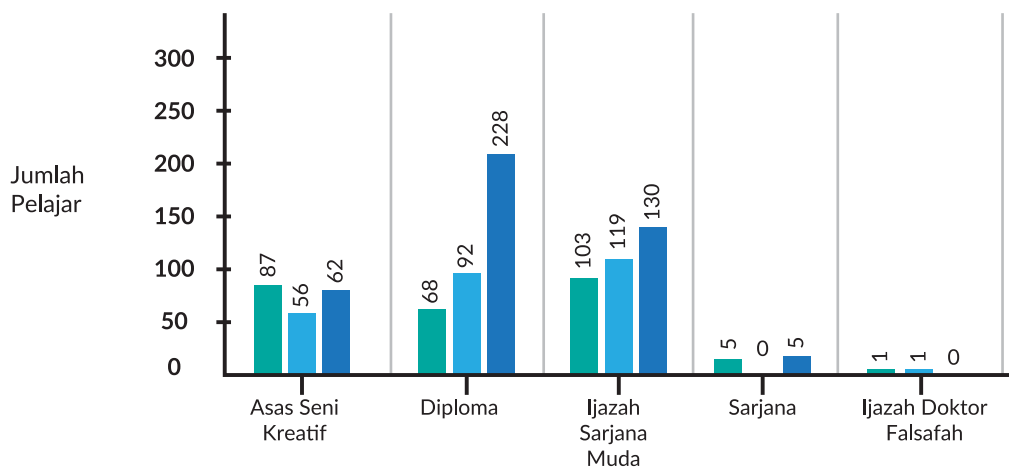

	ASWARA	Institut Kraf Negara
2019	562	132
2020	523	292
2021	504	294
Jumlah Keseluruhan	1,589	718

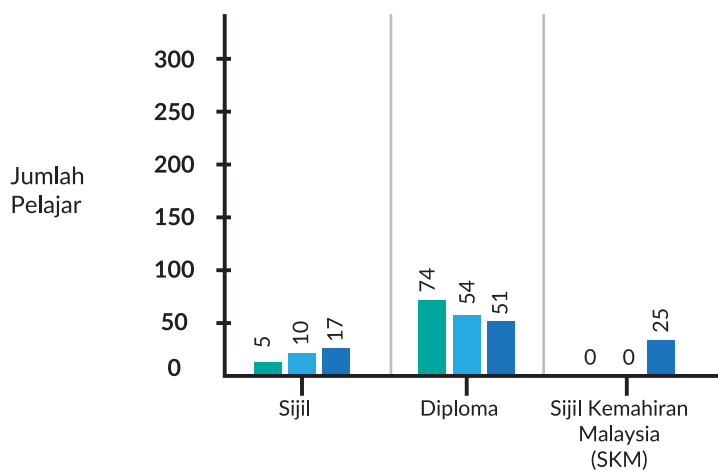
- Kemasukan baharu melibatkan pelajar baharu yang mendaftar memasuki pengajian di institusi berkenaan.
- Pengambilan pelajar di bawah Sijil Kemahiran Malaysia, Institut Kraf Negara dibuka bermula tahun 2019.

Data Graduan ASWARA & IKN

Akademi Seni Budaya dan Warisan Kebangsaan (ASWARA)

Institut Kraf Negara (IKN)

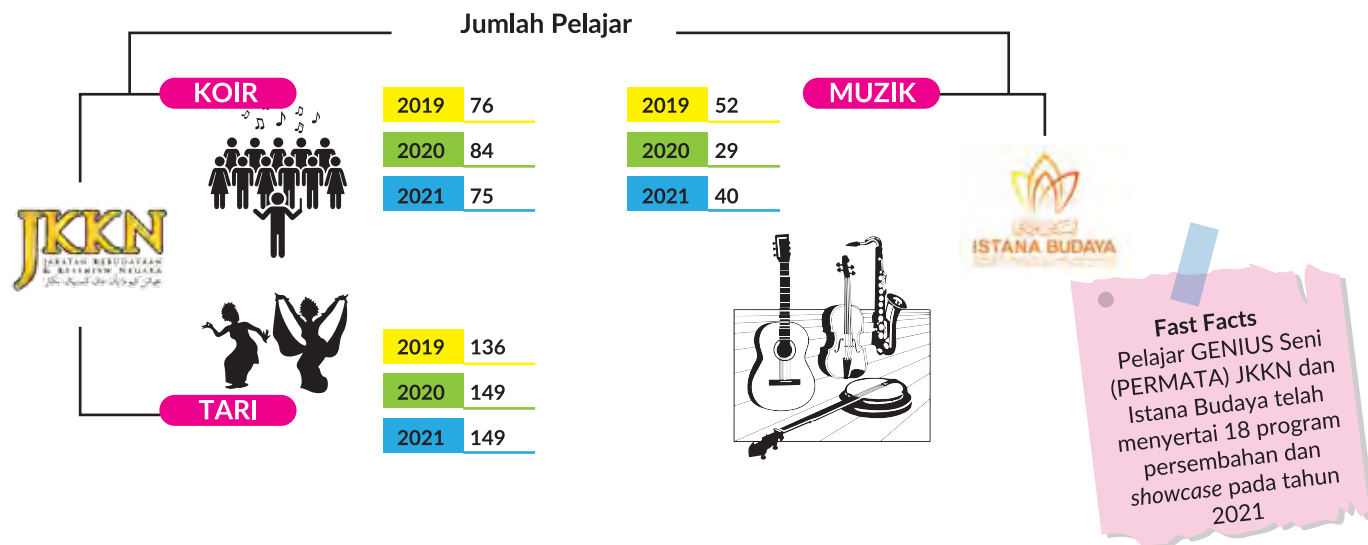
	ASWARA	Institut Kraf Negara
2019	264	79
2020	268	64
2021	425	93
Jumlah Keseluruhan	957	236

Statistik Penglibatan Pelajar / Peserta Program Bimbingan Seni Budaya (PBSB) JKKN

Aktiviti	2019		2020		2021	
	●	●	●	●	●	●
KTB (Sekolah Rendah)	56	1,499	-	-	-	-
KGB (Sekolah Menengah)	56	1,338	-	-	-	-
KTB Khas (Sekolah Rendah Jenis Kebangsaan Cina & Tamil)	14	369	-	-	-	-
KGB Khas (Sekolah Menengah Jenis Kebangsaan Cina)	14	245	-	-	-	-
Pusat Bimbingan (PuBSB)	117	2,330	-	-	67	-
Pusat Bimbingan (Sekolah Penjara)	11	163	-	-	-	-
Program Celik Seni	14	157	-	-	-	-
Kelab Bimbingan Seni Cemerlang (KBSC)	14	280	-	-	-	-
Jumlah	296	6,381	-	-	67	-

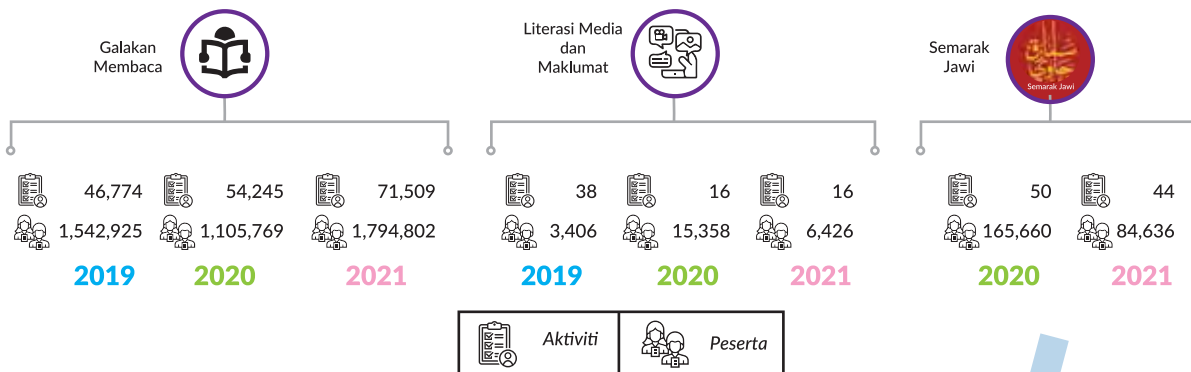
● Jumlah Kelab ● Jumlah Pelajar / Peserta

Penglibatan Pelajar Permata Seni (GENIUS Seni) JKKN dan Istana Budaya

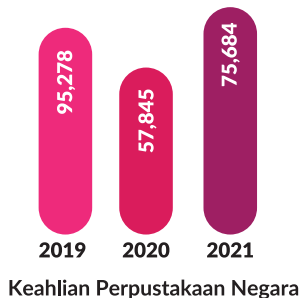
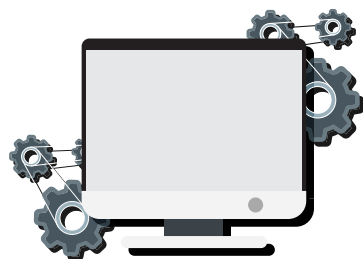

- Program Bimbingan Seni Budaya (PBSB) merupakan bimbingan dan latihan seni budaya kepada masyarakat pelbagai peringkat bagi meningkatkan kefahaman dan kecintaan terhadap seni budaya.

Program / Aktiviti Galakan Membaca Perpustakaan Negara Malaysia

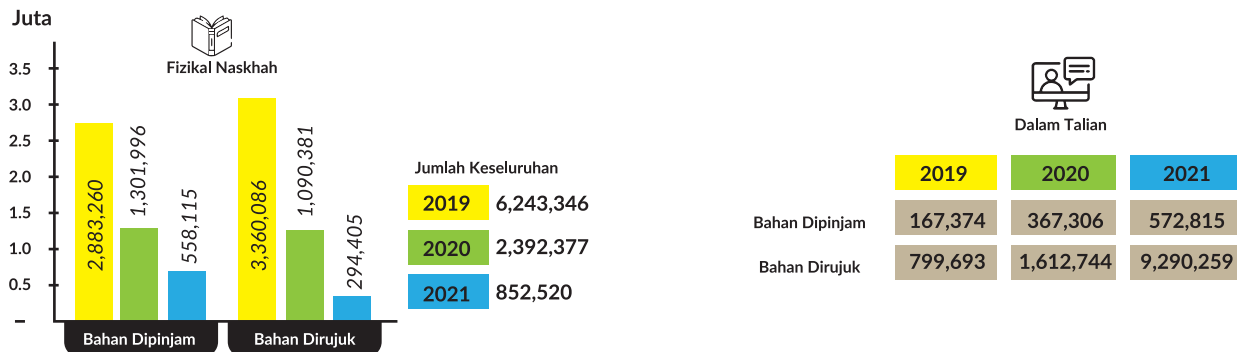

Keahlian Perpustakaan Negara Malaysia

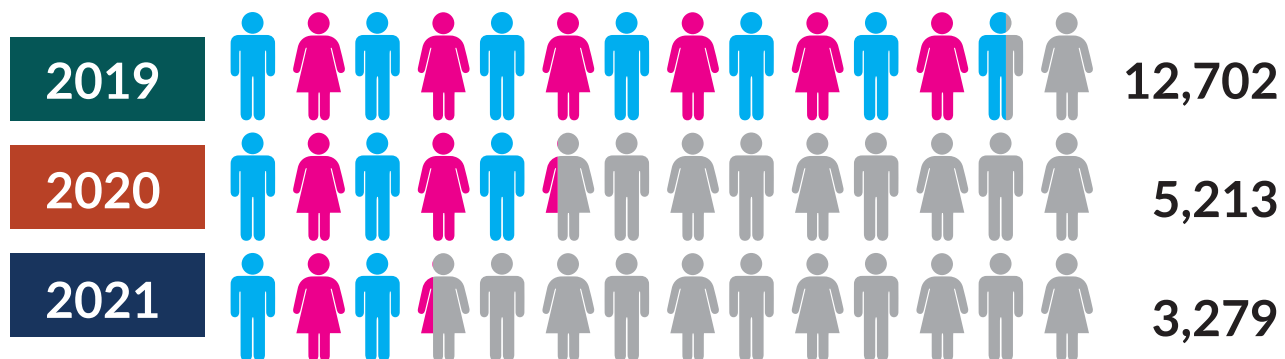
Fast Facts
 Jumlah kumulatif keahlian Perpustakaan Negara Malaysia sehingga tahun 2021 adalah **2,794,579** orang manakala **646,364** orang telah mendaftar keahlian u-Pustaka

Penggunaan Bahan Perpustakaan Negara Malaysia (Bahan Dipinjam dan Bahan Dirujuk)

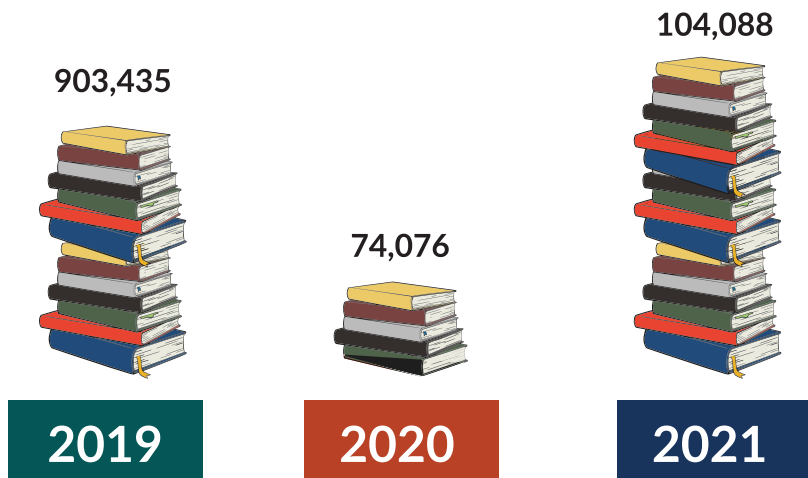

- Data keahlian Perpustakaan Negara Malaysia (PNM) adalah termasuk jumlah keahlian di Perpustakaan Komuniti dan Perpustakaan Desa PNM seluruh negara.
- Penggunaan Bahan Perpustakaan yang melibatkan data bahan dipinjam dan dirujuk (fizikal) Perpustakaan Negara Malaysia (PNM) adalah termasuk jumlah bahan dipinjam dan dirujuk di Perpustakaan Komuniti dan Perpustakaan Desa PNM seluruh negara.

Jumlah Penyelidikan

Jumlah Bahan Dirujuk

• Jumlah bahan ini dikira daripada jumlah bahan yang dirujuk sama ada daripada Fizikal/COMPASS/Online Finding Aid (OFA)/HIDS.

**PENGURUSAN
REKOD AWAM**

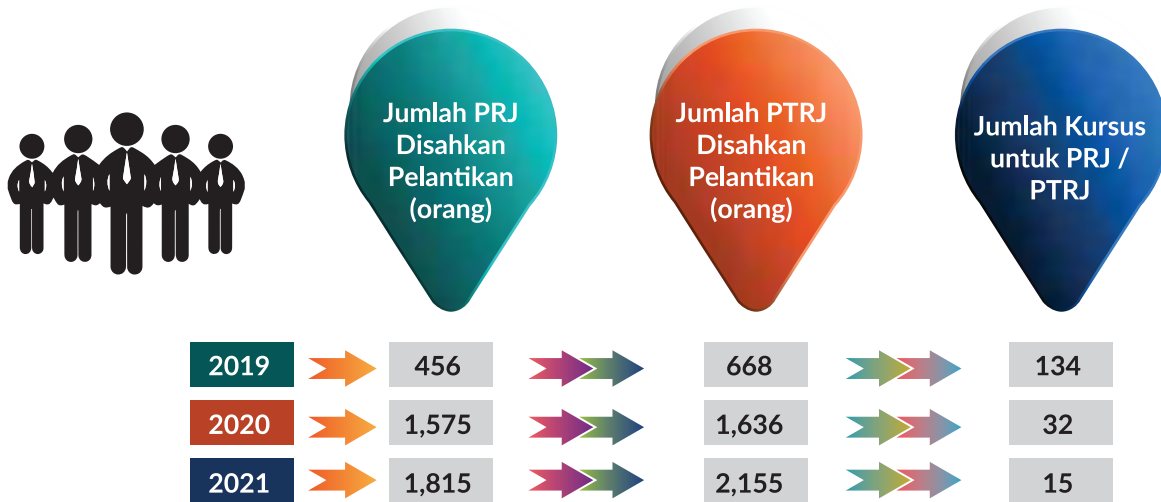

PENGURUSAN REKOD AWAM

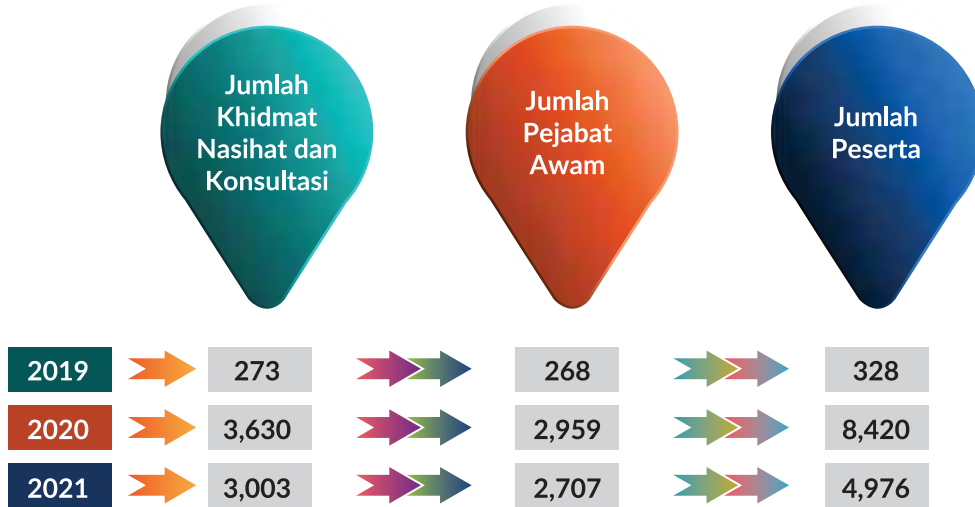
Selain memelihara dan memulihara bahan sejarah dan kebudayaan, Arkib Negara Malaysia juga berperanan melindungi rekod awam yang mempunyai nilai bukti bagi sebarang urusan yang berlaku dalam kerajaan selain merakam aktiviti urusan pentadbiran, individu dan budaya. Rekod awam ialah rekod yang diterima secara rasmi atau yang dikeluarkan oleh mana-mana pejabat awam bagi perjalanan hal ehwalnya atau oleh mana-mana pekhidmat awam atau pekerja pejabat awam dalam perjalanan tugas rasminya dan termasuk rekod mana-mana perusahaan Kerajaan dan juga termasuk segala rekod yang, pada permulaan kuat kuasa Akta ini, adalah dalam jagaan atau di bawah kawalan Arkib Negara Malaysia yang ditubuhkan di bawah Akta Arkib Negara 1966 { Akta 511 } - Akta Arkib Negara 2003 (Akta 629).

Pelantikan Pegawai Rekod Jabatan (PRJ) dan Penolong Pegawai Rekod Jabatan (PTRJ)

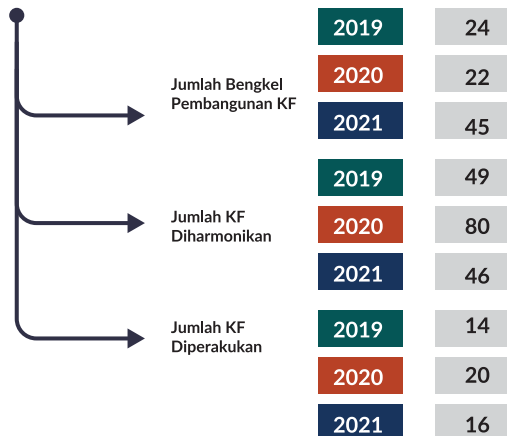

- Pegawai Rekod Jenayah (PRJ) ialah pegawai sekurang-kurangnya gred 27 atau setaraf dengannya yang dilantik oleh Kementerian/Jabatan/Agensi kerajaan yang diperakui pelantikannya oleh Ketua Pengarah Arkib Negara Malaysia. Pegawai ini bertanggungjawab ke atas pewujudan, penyenggaraan, pemeliharaan dan pelupusan rekod. Penolong Pegawai Rekod Jabatan (PTRJ) ialah pegawai gred 27 ke bawah yang bertanggungjawab membantu PRJ. Semua Ketua Jabatan pejabat awam dikehendaki malantik PRJ sebagaimana diperuntukkan dalam Pekeliling Perkhidmatan Am Bil. 5 Tahun 2007 - Panduan Pengurusan Pejabat. Data Pelantikan PRJ/PTRJ ini hanya melibatkan ibu pejabat sahaja atau tidak termasuk ANM Negeri.

Khidmat Nasihat dan Konsultasi Pengurusan Rekod

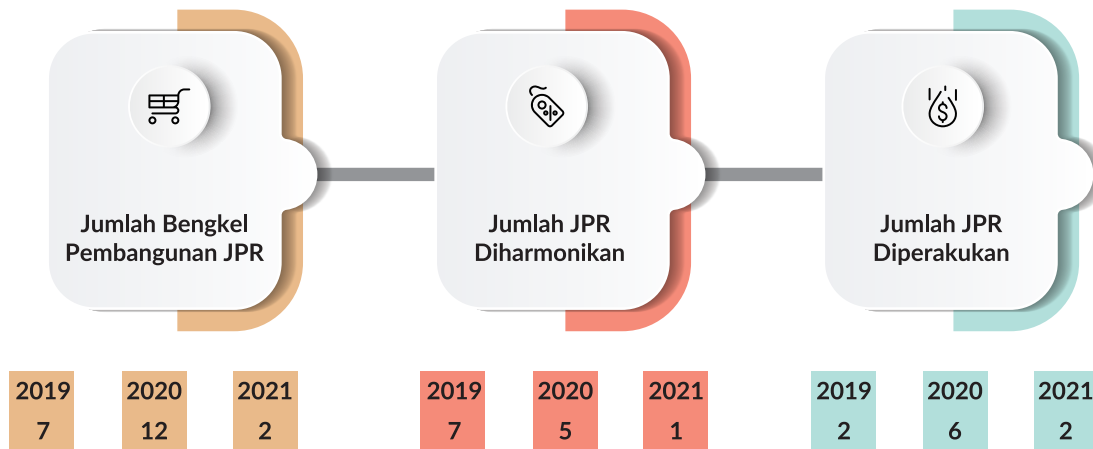

Pembangunan Klasifikasi Fail (KF) Pejabat Awam

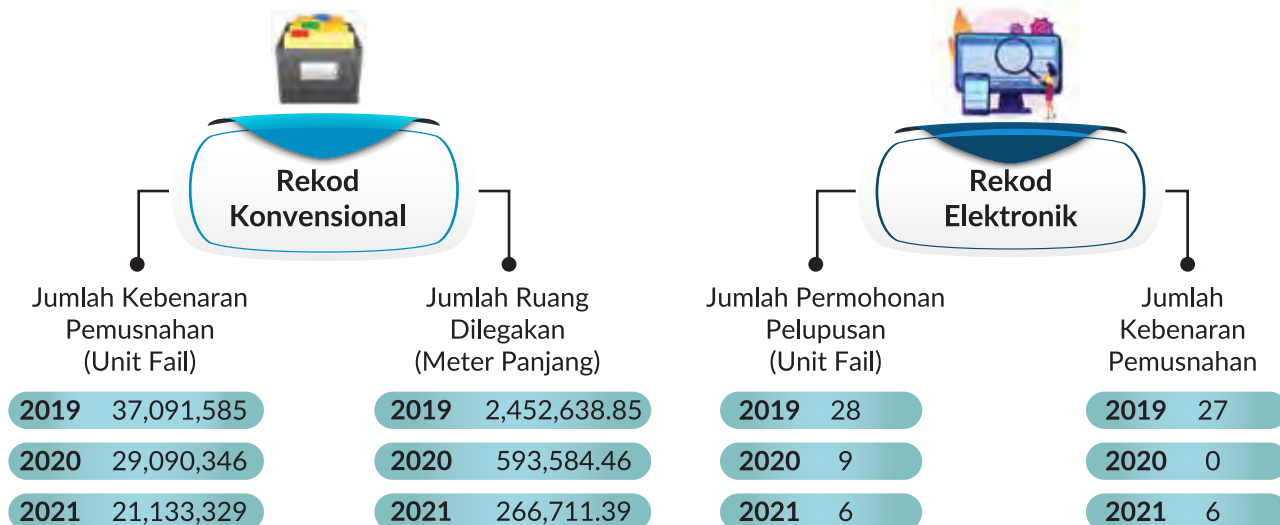

- Data khidmat nasihat dan konsultasi ini hanya melibatkan ibu pejabat sahaja dan tidak termasuk ANM Negeri.
- Proses mengenal pasti dan mengumpulkan maklumat secara logikal ke dalam kategori/kumpulan yang sama atau seakan-akan sama dimana setiap satu kategori/kumpulan rekod itu dikenali dengan identitinya sendiri.

Pembangunan Jadual Pelupusan Rekod (JPR) Pejabat Awam

Program Pelupusan Rekod

- Jadual yang mengenal pasti rekod yang mempunyai nilai arkib untuk dipelihara. Penekanan diberikan kepada keperluan yang tidak membenarkan rekod pejabat awam dilupuskan tanpa kelulusan Ketua Pengarah Arkib Negara dan memindahkan rekod yang bernilai ke Arkib Negara Malaysia menurut Seksyen 28 Akta Arkib Negara (2003).
- Data yang dinyatakan ini adalah meliputi program pelupusan rekod di ibu pejabat ANM dan ANM Negeri.

PENERBITAN

PENERBITAN

Statistik Penerbitan Jabatan / Agensi Sektor Kebudayaan

Jabatan / Agensi	Bilangan Penerbitan						Jumlah Keseluruhan (2019-2021)
	2019		2020		2021		
							
	10	5	4	3	5	5	32
	-	-	1	-	-	-	1
	19	3	13	1	11	4	51
	2	59	-	46	-	743	850
	14	6	31	18	8	3	80
	7	-	21	2	1	1	32
	150	-	20	5	16	4	195
	4	2	9	1	1	2	19
	6	1	11	3	5	0	26
JUMLAH	212	76	110	79	47	762	1,286

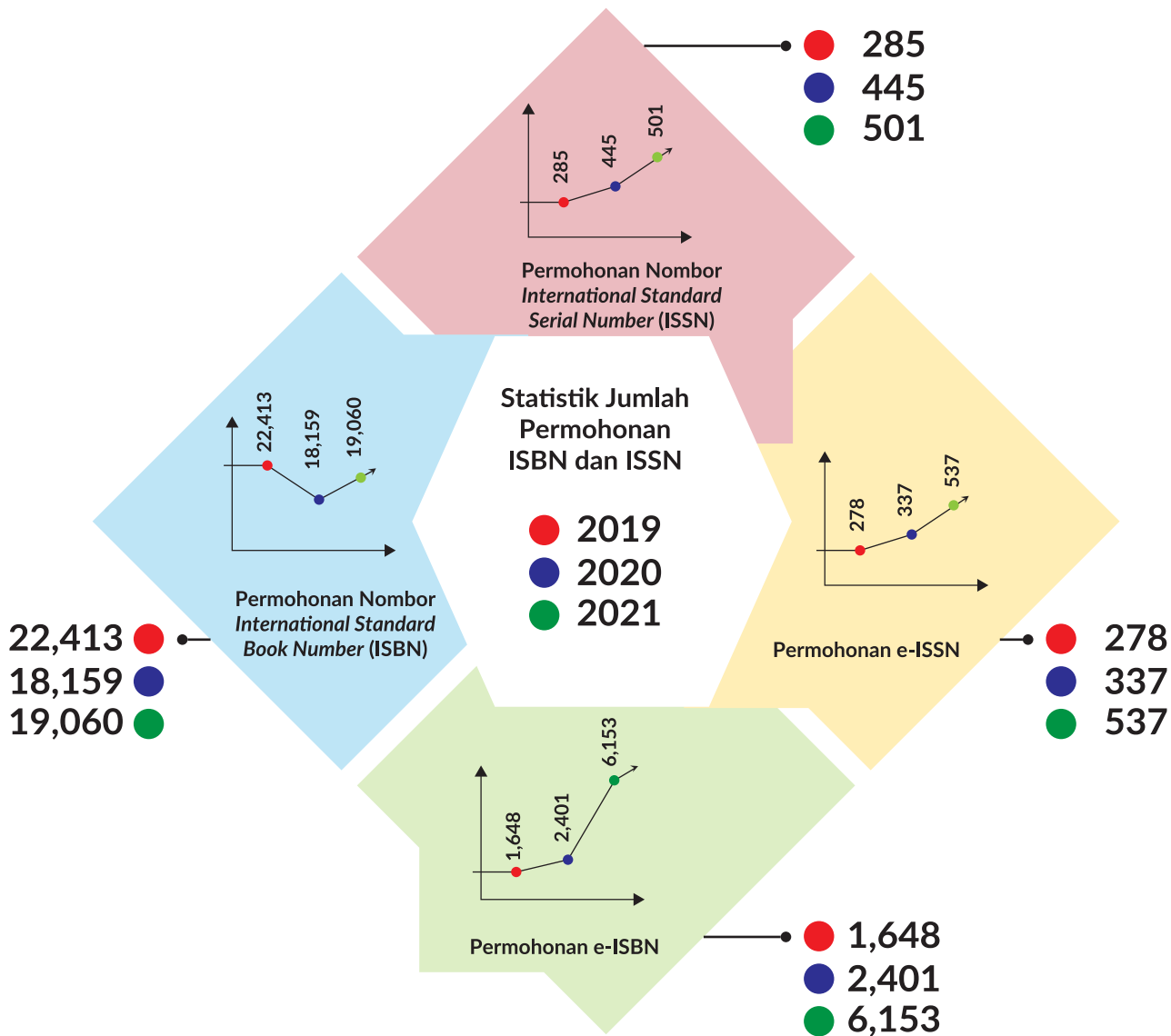

Bercetak

Digital

Statistik Jumlah Permohonan ISBN dan ISSN

Bahagian / Jabatan / Agensi Sektor Kebudayaan Kementerian Pelancongan, Seni dan Budaya

- BAHAGIAN DASAR KEBUDAYAAN**
Kementerian Pelancongan, Seni dan Budaya
Aras 4, No. 2, Menara 1
Jalan P5/6, Presint 5
62200 Putrajaya
Tel : 03-8000 8000
Faks : 03-8891 7460
Laman Web : www.motac.gov.my
- BAHAGIAN HUBUNGAN ANTARABANGSA KEBUDAYAAN**
Kementerian Pelancongan, Seni dan Budaya
Aras 10, No. 2, Menara 1
Jalan P5/6, Presint 5
62200 Putrajaya
Tel : 03-8000 8000
Faks : 03-8891 7049
Laman Web : www.motac.gov.my
- BAHAGIAN PENGURUSAN ACARA**
Kementerian Pelancongan, Seni dan Budaya
Aras 5, No. 2, Menara 1
Jalan P5/6, Presint 5
62200 Putrajaya
Tel : 03-8000 8000
Faks : 03-8891 7267
Laman Web : www.motac.gov.my
- JABATAN KEBUDAYAAN DAN KESENIAN NEGARA (JKKN)**
Menara TH Perdana
Jalan Sultan Ismail
50250 Kuala Lumpur
Tel : 03-2614 8200
Faks : 03-2697 0884
Laman Web : www.jkkn.gov.my
- ARKIB NEGARA MALAYSIA (ANM)**
Jalan Duta, 50568 Kuala Lumpur
Tel : 03-6209 0600
Faks : 03-6201 5679
Laman Web : www.arkib.gov.my
- PERPUSTAKAAN NEGARA MALAYSIA (PNM)**
232, Jalan Tun Razak
50572 Kuala Lumpur
Tel : 03-2687 1700
Faks : 03-2694 2490
Laman Web : www.pnm.gov.my
- JABATAN WARISAN NEGARA (JWN)**
Blok A & B, Bangunan Sultan Abdul Sanmad
Jalan Raja, 50050 Kuala Lumpur
Tel : 03-2604 4800
Faks : 03-2604 4900
Laman Web : www.heritage.gov.my
- JABATAN MUZIUM MALAYSIA (JMM)**
Jalan Damansara
50566 Kuala Lumpur
Tel : 03-2267 1000
Faks : 03-2284 9103
Laman Web : www.jmm.gov.my
- PERBADANAN KEMAJUAN KRAFTANGAN MALAYSIA**
Kompleks Kraf Kuala Lumpur
Seksyen 63, Jalan Conlay
50450 Kuala Lumpur
Tel : 03-2162 7459
Faks : 03-2161 2600
Laman Web : www.kraftangan.gov.my
- ISTANA BUDAYA (IB)**
Jalan Tun Razak
50694 Kuala Lumpur
Tel : 03-4026 5555
Faks : 03-4025 5975
Laman Web : www.istanabudaya.gov.my
- LEMBAGA PEMBANGUNAN SENI VISUAL NEGARA (LPSVN)**
2, Jalan Temerloh
Off Jalan Tun Razak
53200 Kuala Lumpur
Tel : 03-4026 7000
Faks : 03-4025 498
Laman Web : www.artgallery.gov.my
- AKADEMI SENI BUDAYA DAN WARISAN KEBANGSAAN (ASWARA)**
464, Jalan Tun Ismail
50480 Kuala Lumpur
Tel : 03-2778 5999
Faks : 03-2778 5903
Laman Web : www.aswara.edu.my

Catatan

